

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय
संहिता, पद, जटा, घन पाठः

6.1 षष्ठकाण्डे प्रथमः प्रश्नः - सोममन्त्रब्राह्मण

Contents

TS 6.1.1.1	7
TS 6.1.1.2	7
TS 6.1.1.3	8
TS 6.1.1.4	9
TS 6.1.1.5	10
TS 6.1.1.6	11
TS 6.1.1.7	12
TS 6.1.1.8	13
TS 6.1.1.9	14
TS 6.1.2.1	15
TS 6.1.2.2	16
TS 6.1.2.3	16
TS 6.1.2.4	17

	2
TS 6.1.2.5	18
TS 6.1.2.6	19
TS 6.1.2.7	20
TS 6.1.3.1	21
TS 6.1.3.2	22
TS 6.1.3.3	23
TS 6.1.3.4	24
TS 6.1.3.5	24
TS 6.1.3.6	25
TS 6.1.3.7	26
TS 6.1.3.8	27
TS 6.1.4.1	28
TS 6.1.4.2	29
TS 6.1.4.3	30

	3
TS 6.1.4.4	31
TS 6.1.4.5	32
TS 6.1.4.6	32
TS 6.1.4.7	33
TS 6.1.4.8	34
TS 6.1.4.9	35
TS 6.1.5.1	35
TS 6.1.5.2	36
TS 6.1.5.3	37
TS 6.1.5.4	38
TS 6.1.5.5	39
TS 6.1.6.1	40
TS 6.1.6.2	41
TS 6.1.6.3	42

	4
TS 6.1.6.4	43
TS 6.1.6.5	44
TS 6.1.6.6	45
TS 6.1.6.7	45
TS 6.1.7.1	46
TS 6.1.7.2	47
TS 6.1.7.3	48
TS 6.1.7.4	49
TS 6.1.7.5	50
TS 6.1.7.6	51
TS 6.1.7.7	52
TS 6.1.7.8	52
TS 6.1.8.1	53
TS 6.1.8.2	54

TS 6.1.8.3	55
TS 6.1.8.4	56
TS 6.1.8.5	57
TS 6.1.9.1	58
TS 6.1.9.2	59
TS 6.1.9.3	59
TS 6.1.9.4	60
TS 6.1.9.5	61
TS 6.1.9.6	62
TS 6.1.9.7	63
TS 6.1.10.1	64
TS 6.1.10.2	64
TS 6.1.10.3	65
TS 6.1.10.4	66

TS 6.1.10.5 **67**

TS 6.1.11.1 **68**

TS 6.1.11.2 **69**

TS 6.1.11.3 **70**

TS 6.1.11.4 **70**

TS 6.1.11.5 **71**

TS 6.1.11.6 **72**

TS 6.1.1.1**TS 6.1.1.1****Samhita Paata**

प्राचीनव॑शं करोति देवमनु॑ष्या दि॒शो व्य॑भजन्त॒ प्राचीं॑ दे॒वा दक्षि॑णा पि॒तरः॑ प्र॒तीचीं॑ मनु॑ष्या उदी॑ची॒ रुद्रा॑ यत् प्राचीनव॑शं करोति दे॒वलोक॑मे॒व तद्-यज॑मान उ॒पाव॑र्तते परि॑ श्रयत्य॒न्तर॒हितो॑ हि दे॒वलोक॑ो म॒नुष्यलो॑का-न्नास्मा॒ल्लोका॑थ॒ स्वेतव्य॑मि॒वेत्याहुः॑ को हि तद्-वेद॑ यद्-य॒मुष्मि॑ल्लो॒केऽस्ति॑ वा न वेति॑ दि॒क्ष्वती॑ का॒शान् करो॑ - []

Pada Paata

प्राचीनव॑शमिति प्राचीन॑ - व॒शम् । करो॑ति । दे॒वमनु॑ष्या इति दे॒व - मनु॑ष्याः । दि॒शः । वीति॑ । अ॒भज॑न्त । प्राचीं॑ । दे॒वाः । दक्षि॑णा । पि॒तरः॑ । प्र॒तीचीं॑ । मनु॑ष्याः । उदी॑चीम् । रु॒द्राः । यत् । प्राचीनव॑शमिति प्राचीन॑ - व॒शम् । करो॑ति । दे॒वलोक॑मिति दे॒व - लोक॑म् । ए॒व । तत् । यज॑मानः । उ॒पाव॑र्तते इत्यु॒प - आ॒व॑र्तते । परीति॑ । श्रय॑ति । अ॒न्तर॒हित॑ इत्य॒न्तः - हि॒तः । हि । दे॒वलोक॑ इति दे॒व - लोकः॑ । म॒नुष्यलो॑कादिति मनुष्य॑ - लो॒कात् । न । अ॒स्मात् । लो॒कात् । स्वे॒तव्य॑मिति सु - ए॒तव्य॑म् । इ॒व । इति॑ । आ॒हुः । कः । हि । तत् । वेद॑ । यदि॑ । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । अ॒स्ति॑ । वा । न । वा । इति॑ । दि॒क्षु । अ॒तीका॑शान् । करो॑ति ।

TS 6.1.1.2

TS 6.1.1.2

Samhita Paata

-त्युभयोर्लोकयो-रुभिजित्यै केशश्मश्रु वपते नखानि नि कृन्तते मृता वा एषा त्वगमेद्ध्या यत्
केशश्मश्रु मृतामेव त्वचम-मेद्ध्यामपहत्य यज्ञियो भूत्वा मेधमुपैत्यङ्गिरसः सुवर्गं लोकं यन्तोऽप्सु
दीक्षातपसी प्रावेशयन्नप्सु स्नाति साक्षादेव दीक्षातपसी अव रुन्धे तीर्थे स्नाति तीर्थे हि ते तां
प्रावेशयन् तीर्थे स्नाति - []

Pada Paata

उभयोः । लोकयोः । अभिजित्या इत्यभि - जित्यै । केशश्मश्रुत्विति केश-श्मश्रु । वपते ।
नखानि । नीति । कृन्तते । मृता । वै । एषा । त्वक् । अमेद्ध्या । यत् । केशश्मश्रुत्विति
केश - श्मश्रु । मृताम् । एव । त्वचम् । अमेद्ध्याम् । अपहत्येत्यप-हत्यं । यज्ञियः ।
भूत्वा । मेधम् । उपैति । एति । अङ्गिरसः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्तः
। अप्स्वित्यप्-सु । दीक्षातपसी इति दीक्षा-तपसी । प्रेति । अवेशयन् । अप्स्वित्यप्-सु ।
स्नाति । साक्षादिति स - अक्षात् । एव । दीक्षातपसी इति दीक्षा - तपसी । अवेति । रुन्धे
। तीर्थे । स्नाति । तीर्थे । हि । ते । ताम् । प्रेति । अवेशयन् । तीर्थे । स्नाति ।

TS 6.1.1.3

TS 6.1.1.3

Samhita Paata

ती॒र्थमे॒व सं॒मा॒नानां॑ भवत्य॒पौऽश्ना॒त्यन्त॒रुत॑ ए॒व मे॒द्वयो॑ भवति॒ वास॑सा दीक्षयति सौ॒म्यं वै क्षौ॑मं
दे॒वता॑या सोम॑मेष दे॒वता॑मु॒पैति॑ यो दीक्ष॑ते सोम॑स्य त॒नू॒रसि॑ त॒नुवं॑ मे पा॒हीत्या॑ह॒ स्वामे॒व दे॒वता॑मु॒पैत्यथो॑
आ॒शिष॑मे॒वैता॒मा शा॑स्ते ऽग्ने॒स्तूषा॑धानं॒ वा॒योवा॑त॒पानं॑ पि॒तृणां॑ नी॒विरोष॑धीनां प्र॒घात॑ - []

Pada Paata

ती॒र्थम् । ए॒व । सं॒मा॒नाना॑म् । भ॒वति॑ । अ॒पः । अ॒श्ना॒ति । अ॒न्त॒रुतः॑ । ए॒व । मे॒द्वयः॑ ।
भ॒वति॑ । वास॑सा । दी॒क्ष॒यति॑ । सौ॒म्यम् । वै । क्षौ॑मम् । दे॒वता॑या । सोम॑म् । ए॒षः । दे॒वता॑म्
। उ॒पेति॑ । ए॒ति । यः । दीक्ष॑ते । सोम॑स्य । त॒नूः । अ॒सि । त॒नुव॑म् । मे । पा॒हि ।
इति॑ । आ॒ह । स्वा॒म् । ए॒व । दे॒वता॑म् । उ॒पेति॑ । ए॒ति । अथो॑ इति॑ । आ॒शिष॑मित्या॑ -
शिष॑म् । ए॒व । ए॒ताम् । ए॒ति । शा॑स्ते । अ॒ग्नेः । तूषा॑धान॒मिति॑ तूष - आ॒धान॑म् । वा॒योः
। वा॒त॒पान॑मिति॑ वा॒त-पा॑नम् । पि॒तृणा॑म् । नी॒विः । ओष॑धीनाम् । प्र॒घा॒त इति॑ प्र - घा॒तः ।

TS 6.1.1.4

TS 6.1.1.4

Samhita Paata

आदित्यानां प्राचीनतानो विश्वेषां देवानामोतु नक्षत्राणा-मतीकाशास्तद्वा एतथ सर्व देवत्यं यद्-वासो
यद्-वाससा दीक्षयति सर्वाभिरेवैनं देवताभि-दीक्षयति बृहिःप्राणो वै मनुष्यस्त-स्याशनं प्राणो-ऽश्नाति
सप्राण एव दीक्षत आशितो भवति यावानेवास्य प्राणस्तेन सह मेधमुपैति घृतं देवानां मस्तु पितृणां
निष्पेकं मनुष्याणां तद्वा - []

Pada Paata

आदित्यानांम् । प्राचीनतान इति प्राचीन - तानः । विश्वेषाम् । देवानांम् । ओतुः । नक्षत्राणाम्
। अतीकाशाः । तत् । वै । एतत् । सर्वदेवत्यमिति सर्व - देवत्यम् । यत् । वासः । यत्
। वाससा । दीक्षयति । सर्वाभिः । एव । एनम् । देवताभिः । दीक्षयति । बृहिःप्राण इति
बृहिः - प्राणः । वै । मनुष्यः । तस्य । अशनम् । प्राण इति प्र - अनः । अश्नाति । सप्राण
इति स - प्राणः । एव । दीक्षते । आशितः । भवति । यावान् । एव । अस्य । प्राण इति
प्र - अनः । तेन । सह । मेधम् । उपैति । एति । घृतम् । देवानांम् । मस्तु । पितृणाम्
। निष्पेकमिति निः - पक्वम् । मनुष्याणाम् । तत् । वै ।

TS 6.1.1.5

TS 6.1.1.5

Samhita Paata

एतथ सर्वदेवत्यं यन्नवनीतं यन्नवनीतेनाभ्यङ्गे सर्वा एव देवताः प्रीणाति प्रच्युतो वा एषोऽस्माल्लोकादगतो
देवलोकं यो दीक्षितोऽन्तरेव नवनीतं तस्मा-न्नवनीतेनाभ्यङ्गेऽनुलोमं यजुषा व्यावृत्त्या इन्द्रो वृत्रमहन्

तस्य॑ क॒नीनि॑का॒ परा॑ऽप॒त॒त् तदा॑ञ्जन॒म-भ॒व॒द्यदा॑ङ्के चक्षु॑रे॒व भ्रातृ॑व्यस्य वृ॒ङ्के दक्षि॑णं॒ पूर्व॑माऽङ्के - []

Pada Paata

ए॒त॒त् । स॒र्व॒दे॒व॒त्य॑मि॒ति॒ सर्व॑ - दे॒व॒त्य॑म् । य॒त् । न॒वंनी॑त॒मि॒ति॒ न॒वं - नी॒त॒म् । य॒त् । न॒वंनी॑ते॒नेति॑
न॒वं - नी॒तेन॑ । अ॒भ्य॒ङ्क इत्य॑भि - अ॒ङ्के । सर्वाः॑ । ए॒व । दे॒व॒ताः॑ । प्री॒णा॒ति । प्र॒च्यु॑त॒ इति॑ प्र -
च्यु॑तः । वै । ए॒षः । अ॒स्मात् । लो॒कात् । अ॒ग॒तः । दे॒व॒लो॒कमि॑ति॒ दे॒व - लो॒क॒म् । यः ।
दी॒क्षि॑तः । अ॒न्त॒रा । इ॒व । न॒वंनी॑त॒मि॒ति॒ न॒वं - नी॒त॒म् । तस्मा॑त् । न॒वंनी॑ते॒नेति॑ न॒वं - नी॒तेन॑ ।
अ॒भी॒ति॑ । अ॒ङ्के । अ॒नु॒लो॒ममि॑त्य॒नु - लो॒म॒म् । यजु॑षा । व्यावृ॑त्त्या॒ इति॑ वि - आ॒वृ॑त्त्यै । इन्द्रः॑
। वृ॒त्र॒म् । अ॒ह॒न् । तस्य॑ । क॒नीनि॑का । परे॑ति॒ । अ॒प॒त॒त् । तत् । आ॒ञ्ज॑न॒मित्या॑-अ॒ञ्जन॑म् ।
अ॒भ॒व॒त् । य॒त् । आ॒ङ्क इत्या॑ - अ॒ङ्के । चक्षुः॑ । ए॒व । भ्रातृ॑व्यस्य । वृ॒ङ्के । दक्षि॑णम् । पूर्व॑म्
। ए॒ति॑ । अ॒ङ्के ।

TS 6.1.1.6

TS 6.1.1.6

Samhita Paata

स॒व्यः॑ हि पूर्वं॑ म॒नु॒ष्या॑ आ॒ञ्ज॑ते न नि धा॑व॒ते नी॒व॒ हि म॑नु॒ष्या॑ धा॒व॒न्ते पञ्च॑ कृ॒त्वा आऽङ्के॑ पञ्चा॑क्षरा
प॒ङ्क्तिः॑ पा॒ङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञमे॒वाव॑ रु॒न्धे परि॑मित॒माङ्के॑ ऽप॑रि॒मितः॑ हि म॑नु॒ष्या॑ आ॒ञ्ज॑ते स॒तू॒ल्याऽऽङ्के॑-
ऽप॑तू॒ल्या हि म॑नु॒ष्या॑ आ॒ञ्ज॑ते व्यावृ॑त्त्यै यद॑प॒तू॒ल्याञ्जी॑त व॒ज्रं इ॒व स्या॑त् स॒तू॒ल्याऽऽङ्के॑ मि॒त्र॒त्वाये॑ -
[]

Pada Paata

सुव्यम् । हि । पूर्वम् । मनुष्याः । आञ्जत इत्या - अञ्जते । न । नीति । धावते । नीति
 । इव । हि । मनुष्याः । धावन्ते । पञ्च । कृत्वः । एति । अङ्के । पञ्चाक्षरेति पञ्च-अक्षरा
 । पङ्क्तिः । पाङ्क्तः । यज्ञः । यज्ञम् । एव । अवेति । रुन्धे । परिमितमिति परि - मितम्
 । एति । अङ्के । अपरिमितमित्यपरि - मितम् । हि । मनुष्याः । आञ्जत इत्या - अञ्जते ।
 सतूलयेति स-तूल्या । एति । अङ्के । अपतूलयेत्यप-तूल्या । हि । मनुष्याः । आञ्जत इत्या -
 अञ्जते । व्यावृत्त्या इति वि - आवृत्त्यै । यत् । अपतूलयेत्यप - तूल्या । अञ्जीतेत्या - अञ्जीत
 । वज्रः । इव । स्यात् । सतूलयेति स - तूल्या । एति । अङ्के । मित्रत्वायेति मित्र - त्वाय ।

TS 6.1.1.7**TS 6.1.1.7****Samhita Paata**

-न्द्रो वृत्रमहन्त्सोऽ(1)पौऽ(1)भ्य-प्रियत् तासां यन्मेद्व्यं यज्ञियः सदेवमासीत् तदुपोदक्रामत् ते
 दुर्भा अभवन्. यदभपुञ्जीलैः पवयति या एव मेद्व्या यज्ञियाः सदेवा आपस्ताभिरेवैनं पवयति द्वाभ्यां
 पवयत्य-होरात्राभ्यामेवैनं पवयति त्रिभिः पवयति त्रयं इमे लोका एभिरेवैनं लोकैः पवयति पञ्चभिः
 - []

Pada Paata

इन्द्रः । वृत्रम् । अ॒ह॒न् । सः । अ॒पः । अ॒भी॒ति॑ । अ॒ग्नि॒य॒त् । ता॒सा॑म् । यत् । मे॒द्वय॑म् ।
 य॒ज्ञि॒य॑म् । स॒दे॒व॒मि॒ति॒ स - दे॒व॒म् । आ॒सी॒त् । तत् । अ॒पं । उ॒दि॒ति॑ । अ॒क्रा॒म॒त् । ते । दु॒र्भाः
 । अ॒भ॒व॒न् । यत् । दु॒र्भ॒पु॒ञ्जी॒लै॒रि॒ति॑ दर्भ - पु॒ञ्जी॒लैः । प॒व॒य॑ति । याः । ए॒व । मे॒द्वयाः॑ । य॒ज्ञियाः॑
 । स॒दे॒वा इति॑ स - दे॒वाः । आ॒पः । ता॒भिः । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॑ति । द्वा॒भ्या॑म् । प॒व॒य॑ति
 । अ॒हो॒रा॒त्रा॒भ्या॒मि॒त्य॒हः-रा॒त्रा॒भ्या॑म् । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॑ति । त्रि॒भि॒रि॒ति॑ त्रि - भिः । प॒व॒य॑ति
 । त्रयः॑ । इ॒मे । लो॒काः । ए॒भिः । ए॒व । ए॒न॒म् । लो॒कैः । प॒व॒य॑ति । प॒ञ्च॒भि॒रि॒ति॑ प॒ञ्च - भिः ।

TS 6.1.1.8

TS 6.1.1.8

Samhita Paata

प॒व॒य॑ति प॒ञ्चाक्ष॑रा प॒ङ्क्तिः॑ पा॒ङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञायै॑वैनं प॒व॒य॑ति ष॒ड्भिः॑ प॒व॒य॑ति ष॒ड्वा ऋ॒त॒वं ऋ॒तु॒भि॒रि॒त्यु॒वैनं॑
 प॒व॒य॑ति स॒प्त॒भिः॑ प॒व॒य॑ति स॒प्त छ॒न्दा॑सि॒ छ॒न्दो॒भि॒रि॒त्यु॒वैनं॑ प॒व॒य॑ति न॒व॒भिः॑ प॒व॒य॑ति न॒व॒ वै पु॒रु॑षे प्रा॒णाः
 स॒प्रा॒ण॒मे॒वैनं॑ प॒व॒य॑त्येकंविंशत्या प॒व॒य॑ति द॒श ह॒स्त्या॑ अ॒ङ्गु॒ल॒यो द॒श प॒द्मा॑ आ॒त्मैकं॑विंशो या॒वा॒ने॒व
 पु॒रु॑ष॒स्तम॑परिवर्ग - []

Pada Paata

प॒व॒य॑ति । प॒ञ्चाक्ष॑रेति प॒ञ्च - अ॒क्ष॒रा । प॒ङ्क्तिः॑ । पा॒ङ्क्तः॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञाय॑ । ए॒व । ए॒न॒म् ।
 प॒व॒य॑ति । ष॒ड्भि॒रि॒ति॑ षट् - भिः । प॒व॒य॑ति । षट् । वै । ऋ॒त॒वं । ऋ॒तु॒भि॒रि॒त्यु॒वैनं॑ - भिः । ए॒व

। ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति॒ । स॒प्त॒भि॒रि॒ति॑ स॒प्त - भिः॑ । प॒व॒य॒ति॒ । स॒प्त । छ॒न्दा॑ऽसि । छ॒न्दो॑भि॒रि॒ति॑
 छ॒न्दः॑ - भिः॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति॒ । न॒व॒भि॒रि॒ति॑ न॒व - भिः॑ । प॒व॒य॒ति॒ । न॒व । वै
 । पु॒रु॑षे । प्रा॒णा इ॒ति॑ प्र - अ॒नाः । स॒प्रा॑ण॒मि॒ति॑ स॒प्रा॑ण॒म् । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति॒ ।
 ए॒कं॒वि॒श॒त्ये॒त्ये॒कं॒-वि॒श॒त्या॑ । प॒व॒य॒ति॒ । द॒श॑ । ह॒स्त्याः॑ । अ॒ङ्गु॒ल॒यः॑ । द॒श॑ । प॒द्याः॑ ।
 आ॒त्मा । ए॒क॒वि॒श॒ इ॒त्ये॒कं॒ - वि॒शः॑ । या॒वान् । ए॒व । पु॒रु॑षः । त॒म् । अ॒प॒रि॒व॒र्ग॒मि॒त्य॒प॒रि॒
 - व॒र्ग॒म् ।

TS 6.1.1.9

TS 6.1.1.9

Samhita Paata

प॒व॒य॒ति॒ चि॒त्प॒ति॒स्त्वा पु॒ना॒त्वि॒त्या॒ह॒ मनो॑ वै चि॒त्प॒ति॒र्म॒न॑सै॒वैनं॑ प॒व॒य॒ति॒ वा॒क्प॒ति॒स्त्वा पु॒ना॒त्वि॒त्या॒ह॒
 वा॒चै॒वैनं॑ प॒व॒य॒ति॒ दे॒व॒स्त्वा॑ स॒वि॒ता पु॒ना॒त्वि॒त्या॒ह॒ स॒वि॒तृ॒प्र॒सू॒त ए॒वैनं॑ प॒व॒य॒ति॒ तस्य॑ ते प॒वि॒त्र॒प॒ते
 प॒वि॒त्रे॒ण॒ यस्मै॑ कं पु॒ने तच्छ॑के॒य॒मि॒त्या॒-ह॒ऽऽ*शि॒ष॑मे॒वैता॒मा शा॑स्ते ॥

Pada Paata

प॒व॒य॒ति॒ । चि॒त्प॒ति॒रि॒ति॑ चि॒त् - प॒तिः॑ । त्वा॒ । पु॒ना॒तु॒ । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । मनः॑ । वै ।
 चि॒त्प॒ति॒रि॒ति॑ चि॒त् - प॒तिः॑ । म॒न॑सा । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति॒ । वा॒क्प॒ति॒रि॒ति॑ वाक् - प॒तिः॑
 । त्वा॒ । पु॒ना॒तु॒ । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । वा॒चा । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति॒ । दे॒वः॑ । त्वा॒
 । स॒वि॒ता । पु॒ना॒तु॒ । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । स॒वि॒तृ॒प्र॒सू॒त इ॒ति॑ स॒वि॒तृ - प्र॒सू॒तः॑ । ए॒व । ए॒न॒म्

। प॒व॒य॒ति॒ । तस्य॑ । ते॒ । प॒वि॒त्र॒प॒त॒ इति॑ पवित्र - प॒ते॒ । प॒वि॒त्रे॑ण । यस्मै॑ । कम् । पु॒ने॒ । तत् । श॒के॒य॒म् । इति॑ । आ॒ह॒ । आ॒शि॒ष॒मि॒त्या॑ - शि॒ष॒म् । ए॒व । ए॒ता॒म् । ए॒ति॑ । शा॒स्ते॒ ॥

TS 6.1.2.1

TS 6.1.2.1

Samhita Paata

याव॑न्तो॒ वै दे॒वा य॒ज्ञाया॑पु॒नत् त ए॒वाभ॑वन्। य ए॒वं वि॒द्वान्, य॒ज्ञाय॑ पु॒नी॒ते भ॑व॒त्ये॒व ब॒हिः प॑व॒यित्वाऽन्तः॑
प्र पा॑दयति मनुष्यलो॒क ए॒वैनं॑ पव॒यित्वा पू॒तं दे॒वलो॒कं प्र ण॑य॒त्यदी॑क्षित॒ एक॑याऽऽहु॒त्येत्या॑हुः सु॒वेण॑
चत॑स्रो जुहोति दीक्षित॒त्वाय॑ सु॒चा पञ्च॑मीं पञ्चाक्ष॑रा प॒ङ्क्तिः पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञमे॒वाव॑ रुन्ध॒ आकू॑त्यै
प्र॒युजे॑ऽग्नये - []

Pada Paata

याव॑न्तः । वै । दे॒वाः । य॒ज्ञाय॑ । अ॒पु॒नत् । ते॒ । ए॒व । अ॒भ॒व॒न् । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान्
। य॒ज्ञाय॑ । पु॒नी॒ते । भ॑व॒ति । ए॒व । ब॒हिः । प॒व॒यित्वा । अ॒न्तः । प्रे॒ति॑ । पा॒द॒य॒ति॒ ।
म॒नु॒ष्य॒लो॒क इति॑ मनुष्य - लो॒के । ए॒व । ए॒नम् । प॒व॒यित्वा । पू॒तम् । दे॒वलो॒कमि॑ति॒ दे॒व -
लो॒कम् । प्रे॒ति॑ । न॒य॒ति॒ । अ॒दी॑क्षितः । ए॒क॑या । आ॒हु॒त्येत्या॑ - हु॒त्या । इति॑ । आ॒हुः ।
सु॒वेण॑ । चत॑स्रः । जुहो॒ति॒ । दी॒क्षित॒त्वाये॑ति॒ दी॒क्षित॒-त्वाय॑ । सु॒चा । प॒ञ्च॑मीम् । पञ्चाक्ष॑रेति॒
पञ्च॑ - अ॒क्ष॒रा । प॒ङ्क्तिः । पाङ्क्तो॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे । आकू॑त्या॒ इत्या॑
- कू॒त्यै । प्र॒युज॑ इति॑ प्र - यु॒जे । अ॒ग्नये॑ ।

TS 6.1.2.2

TS 6.1.2.2

Samhita Paata

स्वाहेत्याहाऽऽकूत्या हि पुरुषो यज्ञमभि प्रयुङ्क्ते यजेयेति मेधायै मनसेऽग्नये स्वाहेत्याह मेधया हि मनसा पुरुषो यज्ञमभिगच्छति सरस्वत्यै पूष्णेऽग्नये स्वाहेत्याह वाग्वै सरस्वती पृथिवी पूषा वाचैव पृथिव्या यज्ञं प्रयुङ्क्त आपो देवी-बृहती-विश्वशंभुव इत्याह या वै वर्ष्यास्ता - []

Pada Paata

स्वाहा । इति । आह । आकूत्येत्या - कूत्या । हि । पुरुषः । यज्ञम् । अभीति । प्रयुङ्क्त इति प्र-युङ्क्ते । यजेय । इति । मेधायै । मनसे । अग्नये । स्वाहा । इति । आह । मेधया । हि । मनसा । पुरुषः । यज्ञम् । अभिगच्छतीत्यभि - गच्छति । सरस्वत्यै । पूष्णे । अग्नये । स्वाहा । इति । आह । वाक् । वै । सरस्वती । पृथिवी । पूषा । वाचा । एव । पृथिव्या । यज्ञम् । प्रेति । युङ्क्ते । आपः । देवीः । बृहतीः । विश्वशंभुव इति विश्व-शंभुवः । इति । आह । याः । वै । वर्ष्याः । ताः ।

TS 6.1.2.3

TS 6.1.2.3

Samhita Paata

आपो॑ दे॒वी-बृ॒हती-वि॒श्वशं॑भुवो॒ यदे॒तद्-यजु॑र्न ब्रूयाद्-दि॒व्या आपोऽशान्ता॑ इ॒मं लो॒कमा ग॑च्छेयुरापो॑
दे॒वी-बृ॒हती-वि॒श्वशं॑भुव॒ इत्या॑हास्मा ए॒वैनां॑ लो॒काय॑ शमयति॒ तस्मा॑च्छान्ता॒ इमं॑ लो॒कमा ग॑च्छन्ति॒
द्यावा॑पृथि॒वी इत्या॑ह॒ द्यावा॑पृथि॒व्योर्हि॒ यज्ञ उ॒र्वन्तरि॑क्ष-मित्या॑हान्तरि॑क्षे॒ हि यज्ञो॑ बृह॒स्पति॑र्नो ह॒विषा॑
वृधा॒त्वि - []

Pada Paata

आपः॑ । दे॒वीः । बृ॒हतीः । वि॒श्वशं॑भुव॒ इति॑ वि॒श्व - शं॑भुवः । यत् । ए॒तत् । यजुः॑ । न ।
ब्रूयात् । दि॒व्याः । आपः॑ । अशान्ताः॑ । इ॒मम् । लो॒कम् । ए॒ति । ग॒च्छेयुः॑ । आपः॑ ।
दे॒वीः । बृ॒हतीः । वि॒श्वशं॑भुव॒ इति॑ वि॒श्व-शं॑भुवः । इति॑ । आ॒ह । अ॒स्मै । ए॒व । ए॒नाः ।
लो॒काय॑ । शम॒यति॑ । तस्मा॑त् । शान्ताः॑ । इ॒मम् । लो॒कम् । ए॒ति । ग॒च्छन्ति॑ । द्यावा॑पृथि॒वी
इति॑ द्यावा॑-पृथि॒वी । इति॑ । आ॒ह । द्यावा॑पृथि॒व्योरिति॑ द्यावा॑-पृथि॒व्योः । हि । य॒ज्ञः । उ॒रु
। अ॒न्तरि॑क्षम् । इति॑ । आ॒ह । अ॒न्तरि॑क्षे । हि । य॒ज्ञः । बृह॒स्पतिः॑ । नः॑ । ह॒विषा॑ । वृधा॒तु ।

TS 6.1.2.4

TS 6.1.2.4

Samhita Paata

-त्याह॑ ब्रह्म॑ वै दे॒वानां॑ बृह॒स्पति॑-ब्रह्म॑णै॒वास्मै॑ य॒ज्ञम॑व॒ रुन्धे॑ यद्- ब्रू॒याद्-वि॒धेरि॑ति॒ यज्ञ॑स्था॒णुमृ॑च्छेद्-
वृधा॒त्वित्या॑ह॒ यज्ञ॑स्था॒णुमे॒व परि॑ वृ॒णक्ति॑ प्र॒जाप॑ति॒-य॒ज्ञम॑सृ॒जत॑ सोऽस्मा॑त् सृष्टः॑ परा॑ङ्गै॒थ स प्र॑
यजु॑र॒व्लीना॑त् प्र साम॑ तमृ॒गुद॑यच्छद्-यद्गु॒दय॑च्छत् तदौ॑द्-ग्र॒हण॑स्यौ॑द्-ग्र॒हण॑त्व मृ॒चा - []

Pada Paata

इति॑ । आ॒ह । ब्रह्म॑ । वै । दे॒वाना॑म् । बृह॒स्पतिः॑ । ब्रह्म॑णा । ए॒व । अ॒स्मै । य॒ज्ञम् । अ॒वेति॑
। रुन्धे॑ । यत् । ब्रू॒यात् । वि॒धेः । इति॑ । य॒ज्ञ॒स्था॒णुमि॑ति॒ यज्ञ॑ - स्था॒णुम् । ऋ॒च्छेत् । वृधा॒तु
। इति॑ । आ॒ह । य॒ज्ञ॒स्था॒णुमि॑ति॒ यज्ञ॑ - स्था॒णुम् । ए॒व । प॒रीति॑ । वृ॒णक्ति॑ । प्र॒जाप॑ति॒रिति॑
प्र॒जा - प॒तिः । य॒ज्ञम् । अ॒सृज॑त् । सः । अ॒स्मात् । सृष्टः॑ । परा॑ङ् । ऐत् । सः । प्रेति॑
। यजुः॑ । अ॒व्लीना॑त् । प्रेति॑ । साम॑ । तम् । ऋक् । उ॒दि॒ति । अ॒यच्छ॑त् । यत् । ऋक्
। उ॒द॒य॑च्छ॒दित्यु॑त् - अ॒य॑च्छत् । तत् । औ॒द्ग्र॒हण॑स्ये॒त्यौत्-ग्र॒हण॑स्य॑ । औ॒द्ग्र॒हण॑त्वमि॒त्यौद्ग्र॒हण॑ -
त्वम् । ऋ॒चा ।

TS 6.1.2.5

TS 6.1.2.5

Samhita Paata

जुहोति॑ य॒ज्ञस्यो॑घ॒त्या अनु॑ष्टुप्-छन्द॑सा॒-मुद॑यच्छ॒दित्या॑-हु॒स्तस्मा॑दनु॒ष्टुभा॑ जुहोति॑ य॒ज्ञस्यो॑घ॒त्यै द्वा॑दश
वा॒थ्सब॒न्धान्यु॑द॒यच्छ॑-त्रि॒त्याहु॑-स्तस्मा॑द्- द्वा॒दशभि॑-र्वा॒थ्सब॒न्धवि॑दो दी॒क्षय॑न्ति॒ सा वा ए॒षर्ग॑नु॒ष्टुग्-

वाग्नुष्टुग्-यदेतयर्चा दीक्षयति वाचैवैनः सर्वया दीक्षयति विश्वे देवस्य नेतुरित्याह सावित्र्येतेन मर्तो वृणीत सुख्य - []

Pada Paata

जुहोति । यज्ञस्य । उद्यत्या इत्युत् - यत्यै । अनुष्टुबित्यनु - स्तुप् । छन्दसाम् । उदिति । अयच्छत् । इति । आहुः । तस्मात् । अनुष्टुभेत्यनु - स्तुभा । जुहोति । यज्ञस्य । उद्यत्या इत्युत् - यत्यै । द्वादश । वाथ्सबन्धानीति वाथ्स - बन्धानि । उदिति । अयच्छत् । इति । आहुः । तस्मात् । द्वादशभिरिति द्वादश-भिः । आथ्सबन्धविद् इति वाथ्सबन्ध - विदः । दीक्षयन्ति । सा । वै । एषा । ऋक् । अनुष्टुगित्यनु - स्तुक । वाक् । अनुष्टुगित्यनु - स्तुक । यत् । एतया । ऋचा । दीक्षयति । वाचा । एव । एनम् । सर्वया । दीक्षयति । विश्वे । देवस्य । नेतुः । इति । आह । सावित्री । एतेन । मर्तः । वृणीत । सुख्यम् ।

TS 6.1.2.6

TS 6.1.2.6

Samhita Paata

-मित्याह पितृदेवत्यैतेन विश्वे राय इषुद्धयसीत्याह वैश्वदेव्येतेन द्युम्नं वृणीत पुष्यस इत्याह पौष्ण्येतेन सा वा एषर्षर्वदेवत्या यदेतयर्चा दीक्षयति सर्वाभिरेवैनं देवताभिर्दीक्षयति सप्ताक्षरं प्रथमं पदमष्टाक्षराणि त्रीणि यानि त्रीणि तान्यष्टावुपं यन्ति यानि चत्वारि तान्यष्टौ यदष्टाक्षरा तेन - []

Pada Paata

इति॑ । आ॒ह । पि॒तृदे॒वत्येति॑ पि॒तृ - दे॒वत्या॑ । ए॒तेन॑ । वि॒श्वे । रा॒यः । इ॒षु॒द्धय॑सि । इति॑ ।
 आ॒ह । वै॒श्वदे॒वीति॑ वै॒श्व-दे॒वी । ए॒तेन॑ । द्यु॒म्नम् । वृ॒णीत॑ । पु॒ष्यसे॑ । इति॑ । आ॒ह । पौ॒ष्णी ।
 ए॒तेन॑ । सा । वै । ए॒षा । ऋक् । स॒र्वदे॒वत्येति॑ सर्व - दे॒वत्या॑ । यत् । ए॒तया॑ । ऋ॒चा ।
 दी॒क्षय॑ति । सर्वा॑भिः । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भिः । दी॒क्षय॑ति । स॒प्ताक्ष॑रमिति॑ स॒प्त - अ॒क्षर॑म्
 । प्र॒थम॑म् । प॒दम् । अ॒ष्टाक्ष॑राणीत्य॒ष्टा - अ॒क्षरा॑णि । त्री॒णि । या॒नि । त्री॒णि । ता॒नि । अ॒ष्टौ
 । उ॒पेति॑ । य॒न्ति । या॒नि । च॒त्वारि॑ । ता॒नि । अ॒ष्टौ । यत् । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा - अ॒क्षरा॑ । तेन॑ ।

TS 6.1.2.7**TS 6.1.2.7****Samhita Paata**

गाय॒त्री यदे॒काद॑शाक्षरा॒ तेन॑ त्रि॒ष्टुग्य॑द् द्वा॒द॑शाक्षरा॒ तेन॑ जग॑ती सा वा ए॒षस्स॑र्वाणि॒ छन्दा॑श्सि
 यदे॒तय॑र्चा दी॒क्षय॑ति॒ सर्वे॑भिरे॒वैनं॑ छन्दा॑भिर्दी॒क्षय॑ति स॒प्ताक्ष॑रं प्र॒थमं॑ प॒दः स॒प्तप॑दा शक्र॑री प॒शवः॑
 शक्र॑री प॒शूने॒वाव॑ रुन्ध॒ एक॑स्माद॒क्षरा॑दनी॒सं प्र॒थमं॑ प॒दं तस्मा॑द्-यद्-वा॒चोऽनी॑सं तन्म॑नुष्या॒ उप॑ जीवन्ति
 पूर्ण॑या जुहोति () पूर्ण॑ इ॒व हि प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑तेरा॒स्यै न्यून॑या जुहोति न्यून॑ाद्धि प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा
 असृ॑जत प्र॒जाना॑ः सृष्ट्यै ॥

Pada Paata

गा॒य॒त्री । यत् । एका॑दशाक्ष॒रेत्येका॑दश - अ॒क्ष॒रा । तेन॑ । त्रि॒ष्टुक् । यत् । द्वा॑दशाक्ष॒रेति॒ द्वा॑दश
 - अ॒क्ष॒रा । तेन॑ । जग॑ती । सा । वै । ए॒षा । ऋक् । सर्वा॑णि । छन्दा॑ंसि । यत् । ए॒त॒या
 । ऋ॒चा । दी॒क्षय॑ति । सर्वे॑भिः । ए॒व । ए॒न॒म् । छन्दा॑भिरिति॒ छन्दः॑ - भिः । दी॒क्षय॑ति ।
 स॒प्ताक्ष॑रमिति॒ सप्त॑ - अ॒क्ष॒रम् । प्र॒थ॒मम् । प॒दम् । स॒प्तप॑देति॒ सप्त॑ - प॒दा । श॒क्र॑री । प॒श॒वः ।
 श॒क्र॑री । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । एक॑स्मात् । अ॒क्ष॒रात् । अना॑प्तम् । प्र॒थ॒मम् ।
 प॒दम् । तस्मा॑त् । यत् । वा॒चः । अना॑प्तम् । तत् । म॒नु॒ष्याः । उपेति॑ । जी॒व॒न्ति । पूर्ण॑या
 । जु॒होति॑ () । पूर्णः॑ । इ॒व । हि । प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्र॒जा-प॑तिः । प्र॒जाप॑तेरिति॒ प्र॒जा-प॑तेः ।
 आ॒प्त्यै । न्यू॒नये॑ति नि-ऊ॒न॒या । जु॒होति॑ । न्यू॒नादि॑ति नि - ऊ॒नात् । हि । प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्र॒जा
 - प॑तिः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । असृ॑जत । प्र॒जाना॑मिति॒ प्र-जा॑नाम् । सृष्ट्यै॑ ॥

TS 6.1.3.1

TS 6.1.3.1

Samhita Paata

ऋ॒ख् स॒मे वै दे॒वेभ्यो॑ य॒ज्ञाया॑ऽतिष्ठ॒माने॒ कृष्णो॑ रू॒पं कृ॒त्वा- ऽप॒क्र॒म्याति॑ष्ठतां तेऽम॒न्यन्त॑ यं
 वा इ॒मे उ॑पाव॒त्स्य॑तः स इ॒दं भ॑विष्य॒तीति॑ ते उपा॑मन्त्रयन्त॒ ते अ॑होरा॒त्रयो॑-र्महि॒मानं॑-मप॒नि॒धाय॑
 दे॒वानु॑पाव॑र्तेतामेष वा ऋ॒चो वर्णो॑ यच्छु॒क्लं कृ॑ष्णाजि॒नस्यै॑ष साम्नो॒ यत् कृ॑ष्णमृ॒ख्साम॑योः शिल्पे॑ स्थ
 इत्या॑हर॒स्सामे॑ ए॒वाव॑ रु॒न्ध ए॒ष - []

Pada Paata

ऋ॒ख्सा॒मे इत्यृ॑क्-सा॒मे । वै । दे॒वेभ्यः॑ । य॒ज्ञाय॑ । अ॒तिष्ठ॑माने इति । कृ॒ष्णः । रू॒पम् । कृ॒त्वा
 । अ॒प॒क्र॒म्येत्य॑प - क्र॒म्यं । अ॒तिष्ठ॑ताम् । ते । अ॒म॒न्य॒न्त॒ । यम् । वै । इ॒मे इति॑ । उ॒पा॒व॒थ्स्य॑त
 इत्यु॑प-आ॒व॒थ्स्य॑तः । सः । इ॒दम् । भु॒विष्य॑ति । इति॑ । ते इति॑ । उ॒पेति॑ । अ॒म॒न्त्र॒य॒न्त॒ ।
 ते इति॑ । अ॒हो॒रा॒त्रयो॑रित्य॒हः - रा॒त्रयोः॑ । म॒हि॒मान॑म् । अ॒प॒नि॒धाये॑त्य॒प - नि॒धाय॑ । दे॒वान् ।
 उ॒पा॒व॒र्तेता॑मित्यु॑प-आ॒व॒र्तेता॑म् । ए॒षः । वै । ऋ॒चः । वर्णः॑ । यत् । शु॒क्लम् । कृ॒ष्णा॒जिन॑स्येति
 कृ॒ष्ण - अ॒जिन॑स्य॑ । ए॒षः । सा॒मः । यत् । कृ॒ष्णम् । ऋ॒ख्सा॒मयो॑रित्यृ॑क् - सा॒मयोः॑ ।
 शिल्पे॑ इति । स्थः । इति॑ । आ॒ह । ऋ॒ख्सा॒मे इत्यृ॑क् - सा॒मे । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । ए॒षः ।

TS 6.1.3.2

TS 6.1.3.2

Samhita Paata

वा अ॒हो वर्णो॑ यच्छु॒क्लं कृ॑ष्णाजिनस्यैष रात्रि॒या यत् कृ॑ष्णं यदे॒वैन॑योस्तत्र न्य॒क्तं तदे॒वाव॑ रुन्धे
 कृ॒ष्णाजि॑नेन दीक्षयति ब्रह्म॑णो वा ए॒तद्-रू॒पं यत् कृ॑ष्णाजिनं ब्रह्म॑णै॒वैन॑ दीक्षयती॒मां धिय॑ः शिक्ष॑माणस्य
 दे॒वेत्या॑ह यथाय॒जुरे॒वैतद्-गर्भो॑ वा ए॒ष यद्-दी॑क्षित उ॒ल्बं वा॑सुः प्रो॒णुते॑ तस्मा॒द् - []

Pada Paata

वै । अ॒हः । वर्णः॑ । यत् । शु॒क्लम् । कृ॒ष्णा॒जिन॑स्येति कृ॒ष्ण - अ॒जिन॑स्य॑ । ए॒षः । रात्रि॑याः
 । यत् । कृ॒ष्णम् । यत् । ए॒व । ए॒न॒योः । तत्र॑ । न्य॒क्तमि॑ति नि-अ॒क्तम् । तत् । ए॒व
 । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । कृ॒ष्णाजि॑नेनेति कृ॒ष्ण-अ॒जिने॑न॑ । दी॒क्षय॑ति । ब्रह्म॑णः । वै । ए॒तत् ।
 रू॒पम् । यत् । कृ॒ष्णाजि॑नमिति कृ॒ष्ण - अ॒जिन॑म् । ब्रह्म॑णा । ए॒व । ए॒न॒म् । दी॒क्षय॑ति ।

इ॒माम् । धि॒यै॑म् । शि॒क्ष॑माणस्य । दे॒व । इति॑ । आ॒ह । य॒था॒य॒जु॒रिति॑ यथा - य॒जुः । ए॒व ।
ए॒तत् । गर्भः॑ । वै । ए॒षः । यत् । दी॒क्षितः॑ । उ॒ल्ब॑म् । वा॒सः । प्रेति॑ । ऊ॒र्णु॒ते । तस्मा॑त् ।

TS 6.1.3.3

TS 6.1.3.3

Samhita Paata

गर्भाः प्रावृता जायन्ते न पुरा सोमस्य क्रयादपोर्णीत यत् पुरा सोमस्य क्रयादपोर्णीत गर्भाः
प्रजानां परापातुकाः स्युः क्रीते सोमेऽपोर्णुते जायते एव तदथो यथा वसीयाः सं प्रत्यपोर्णुते
तादृगेव तदङ्गिरसः सुवर्गं लोकं यन्त ऊर्जं व्यभजन्त ततो यदुत्यशिष्यत ते शरा अभवन् नृगवै शरा
यच्छरमयी - []

Pada Paata

गर्भाः । प्रावृताः । जा॒यन्ते॑ । न । पुरा । सोम॑स्य । क्र॒यात् । अपेति॑ । ऊ॒र्णु॒ते । यत्
। पुरा । सोम॑स्य । क्र॒यात् । अ॒पो॒र्णु॒तेत्य॑प-ऊ॒र्णु॒ते । गर्भाः । प्र॒जा॒ना॒मिति॑ प्र - जा॒ना॑म् ।
प॒रा॒पा॒तु॒का इति॑ प॒रा-पा॒तु॒काः । स्युः । क्री॒ते । सोमे॑ । अपेति॑ । ऊ॒र्णु॒ते । जा॒य॒ते । ए॒व ।
तत् । अथो॑ इति॑ । यथा॑ । वसी॑याःसम् । प्र॒त्य॒पो॒र्णु॒त इति॑ प्रति - अ॒पो॒र्णु॒ते । ता॒दृक् । ए॒व ।
तत् । अ॒ङ्गि॒रसः । सु॒व॒र्ग॒मिति॑ सुवः - गम् । लो॒कम् । यन्तः॑ । ऊ॒र्जम् । वी॒ति॑ । अ॒भ॒ज॒न्त
। ततो॑ । यत् । अ॒त्य॒शि॒ष्य॒तेत्य॑ति - अ॒शि॒ष्य॒त । ते । श॒राः । अ॒भ॒व॒न् । ऊ॒र्क् । वै ।
श॒राः । यत् । श॒र॒मयी॑ति॑ शर - मयी॑ ।

TS 6.1.3.4

TS 6.1.3.4

Samhita Paata

मेखला॑ भव॒त्यूर्ज॑मे॒वाव॑ रुन्धे म॒द्वय॑तः संन॑हति म॒द्वय॑त ए॒वास्मा॑ ऊ॒र्जं द॑धाति॒ तस्मा॑न्म॒द्वय॑त ऊ॒र्जा
भु॑ञ्जत ऊ॒र्द्ध्व॑ वै पु॒रुष॑स्य॒ नाभ्यै॑ मे॒द्वय॑-मवा॒चीन॑-ममे॒द्वय॑न्म॒द्वय॑तः स॒नह॑ति॒ मेद्वय॑ चै॒वास्या॑मे॒द्वय॑
च॒ व्याव॑र्तय॒तीन्द्रो॑ वृ॒त्राय॑ व॒ज्रं प्रा॑हर॒त् स त्रे॑धा व्य॑भव॒त् स्फ्य॑स्तृ॒तीयः॑ रथ॑स्तृ॒तीयं॑ यू॒पस्तृ॒तीयं॑ - []

Pada Paata

मेख॑ला । भव॑ति । ऊ॒र्जम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । म॒द्वय॑तः । स॒मिति॑ । न॒हति॑ । म॒द्वय॑तः
। ए॒व । अ॒स्मै । ऊ॒र्जम् । दु॒धाति॑ । तस्मा॑त् । म॒द्वय॑तः । ऊ॒र्जा । भु॑ञ्जते । ऊ॒र्द्ध्वम् । वै
। पु॒रुष॑स्य । नाभ्यै॑ । मे॒द्वय॑म् । अ॒वा॒चीन॑म् । अ॒मे॒द्वय॑म् । यत् । म॒द्वय॑तः । स॒नह॑तीति॑
सं - नह॑ति । मे॒द्वय॑म् । च॒ । ए॒व । अ॒स्य॑ । अ॒मे॒द्वय॑म् । च॒ । व्याव॑र्तय॒तीति॑ वि॒-आव॑र्तयति
। इन्द्रः॑ । वृ॒त्राय॑ । व॒ज्रम् । प्रेति॑ । अ॒हर॑त् । सः । त्रे॑धा । वीति॑ । अ॒भव॑त् । स्फ्यः॑ ।
तृ॒तीयम् । रथः॑ । तृ॒तीयम् । यू॒पः । तृ॒तीयम् ।

TS 6.1.3.5

TS 6.1.3.5

Samhita Paata

येऽन्तः शरा अशीर्यन्त ते शरा अभवन् तच्छराणां शरत्वं वज्रो वै शराः क्षुत् खलु वै मनुष्यस्य
 भ्रातृव्यो यच्छरमयी मेखला भवति वज्रेणैव साक्षात् क्षुधं भ्रातृव्यं मद्ध्यतोऽपि हते त्रिवृद्भवति
 त्रिवृद्वै प्राणस्त्रिवृतमेव प्राणं मद्ध्यतो यजमाने दधाति पृथ्वी भवति रज्जूनां व्यावृत्यै मेखलया यजमानं
 दीक्षयति योक्त्रेण पत्नीं मिथुनत्वाय - []

Pada Paata

ये । अन्तःशरा इत्यन्तः-शराः । अशीर्यन्त । ते । शराः । अभवन् । तत् । शराणाम् ।
 शरत्वमिति शर-त्वम् । वज्रः । वै । शराः । क्षुत् । खलु । वै । मनुष्यस्य । भ्रातृव्यः ।
 यत् । शरमयीति शर - मयी । मेखला । भवति । वज्रेण । एव । साक्षादिति स-अक्षात् ।
 क्षुधम् । भ्रातृव्यम् । मद्ध्यतः । अपेति । हते । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । भवति । त्रिवृदिति
 त्रि - वृत् । वै । प्राण इति प्र - अनः । त्रिवृतमिति त्रि - वृतम् । एव । प्राणमिति प्र - अनम्
 । मद्ध्यतः । यजमाने । दधाति । पृथ्वी । भवति । रज्जूनाम् । व्यावृत्या इति वि - आवृत्यै
 । मेखलया । यजमानम् । दीक्षयति । योक्त्रेण । पत्नीम् । मिथुनत्वायेति मिथुन - त्वाय ।

TS 6.1.3.6

TS 6.1.3.6

Samhita Paata

य॒ज्ञो दक्षि॑णाम॒भ्यङ्घ्या॑यत् ता॒ः सम॑भवत् तदिन्द्रो॑-ऽचा॒य॒त् सोऽम॑न्यत् यो वा इ॒तो ज॑नि॒ष्यते॑ स
इ॒दं भ॑वि॒ष्यती॑ति तां प्रावि॑शत् तस्या॒ इन्द्र॑ ए॒वाजा॑यत् सोऽम॑न्यत् यो वै म॒दितो॑ ऽप॒रो ज॑नि॒ष्यते॑ स
इ॒दं भ॑वि॒ष्यती॑ति तस्या॑ अ॒नुमृ॑श्य॒ योनि॑मा-ऽच्छि॑न॒त् सा सू॒तव॑शाऽभ॒वत् तथ् सू॒तव॑शा॒यै ज॑न्म - []

Pada Paata

य॒ज्ञः । दक्षि॑णाम् । अ॒भीति॑ । अ॒ङ्घ्या॑यत् । ताम् । समि॑ति । अ॒भ॒वत् । तत् । इन्द्रः॑ ।
अ॒चा॒य॒त् । सः । अ॒म॒न्यत् । यः । वै । इ॒तः । ज॒नि॒ष्यते॑ । सः । इ॒दम् । भ॒वि॒ष्यति॑ ।
इति॑ । ताम् । प्रेति॑ । अ॒वि॒शत् । तस्याः॑ । इन्द्रः॑ । ए॒व । अ॒जा॑यत् । सः । अ॒म॒न्यत् ।
यः । वै । मत् । इ॒तः । अप॑रः । ज॒नि॒ष्यते॑ । सः । इ॒दम् । भ॒वि॒ष्यति॑ । इति॑ । तस्याः॑
। अ॒नुमृ॑श्येत्य॒नु - मृ॑श्यं । योनि॑म् । एति॑ । अ॒च्छि॑न॒त् । सा । सू॒तव॑शेति॑ सू॒त - व॑शा ।
अ॒भ॒वत् । तत् । सू॒तव॑शाया॒ इति॑ सू॒त - व॑शा॒यै । ज॑न्म ।

TS 6.1.3.7

TS 6.1.3.7

Samhita Paata

ता॑ ह॒स्ते न्य॑वेष्टय॒त तां मृ॑गेषु न्य॑दधा॒त् सा कृ॑ष्णविषा॒णाऽभ॑व॒दिन्द्र॑स्य॒ योनि॑रसि॒ मा मां
हि॒ःसी॑रिति॒ कृष्ण॑विषा॒णां प्र य॑च्छति॒ सयो॑निमे॒व य॒ज्ञं क॑रोति॒ सयो॑निं॒ दक्षि॑णाः॒ सयो॑निमिन्द्रः॑
सयो॑नि॒त्वाय॑ कृष्यै॒ त्वा सु॑स॒स्याया॒ इत्या॑ह॒ तस्मा॑दकृष्ट॒प॒च्या ओष॑धयः पच्यन्ते सु॒पिप्प॒लाभ्य॑-
स्त्वौष॑धीभ्य॒ इत्या॑ह॒ तस्मा॑दोष॒धयः॒ फलं॑ गृह्णन्ति॒ यद्वा॑स्तेन - []

Pada Paata

ताम् । ह॒स्ते । नी॒ति । अ॒वेष्ट॑य॒त । ताम् । मृ॑गेषु । नी॒ति । अ॒दधा॑त् । सा । कृ॑ष्णविषा॒णेति॑
कृष्ण - विषा॒णा । अ॒भ॒वत् । इन्द्र॑स्य । योनिः॑ । अ॒सि । मा । मा । हि॒ःसीः॑ । इति॑ ।
कृष्णविषा॒णामिति॑ कृष्ण - विषा॒णाम् । प्रेति॑ । य॒च्छति॑ । सयो॑निमिति॒ स - यो॒निम् । ए॒व ।
य॒ज्ञम् । क॒रोति॑ । सयो॑निमिति॒ स - यो॒निम् । दक्षि॑णाम् । सयो॑निमिति॒ स - यो॒निम् । इन्द्र॑म्
। स॒यो॒नि॒त्वायेति॑ सयो॑नि॒त्वाय॑ । कृष्यै॑ । त्वा । सु॑स॒स्याया॒ इति॑ सु - स॒स्यायै॑ । इति॑ । आ॒ह
। तस्मा॑त् । अ॒कृष्ट॑प॒च्या इत्य॑कृष्ट - प॒च्याः । ओष॑धयः । प॒च्यन्ते॑ । सु॒पिप्प॒लाभ्य॑ इति॑ सु -
पिप्प॒लाभ्यः॑ । त्वा । ओष॑धीभ्य॒ इत्योष॑धि - भ्यः । इति॑ । आ॒ह । तस्मा॑त् । ओष॑धयः ।
फलं॑ । गृह्ण॑न्ति । यत् । ह॒स्तेन॑ ।

TS 6.1.3.8

TS 6.1.3.8

Samhita Paata

कण्डू॑येत॒ पाम॑नं॒ भावु॑काः प्र॒जाः स्यु॑र्यथ॒ स्मये॑त न॒ग्रं भावु॑काः कृष्णविषा॒णयां॑ कण्डू॑यतेऽपि॒गृह्ण॑

स्मयते प्र॒जानां॑ गोपी॒थाय॑ न पु॒रा दक्षि॑णाभ्यो नेतोः॑ कृष्णविषा॒णाम॑व चृ॒तेद्यत् पु॒रा दक्षि॑णाभ्यो नेतोः॑ कृष्णविषा॒णाम॑व चृ॒तेद्योनिः॑ प्र॒जानां॑ परा॒पातु॑का स्यान्नी॒तासु॑ दक्षि॑णासु चात्वा॒ले कृष्णविषा॒णां प्रास्य॑ति योनिर्वै य॒ज्ञस्य॑ चात्वा॒लं योनिः॑ कृष्णविषा॒णा योना॑वेव योनिं॑ दधाति य॒ज्ञस्य॑ सयोनि॒त्वाय॑ ॥

Pada Paata

कृ॒ण्डूये॑त् । पा॒म॒न॒म्भा॒वु॒का इति॑ पामनम् - भावु॒काः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । स्युः । यत् । स्मये॑त् । न॒ग्र॒म्भा॒वु॒का इति॑ नग्रम् - भावु॒काः । कृष्ण॒विषा॒णये॑ति कृष्ण-विषा॒णया॑ । कृ॒ण्डूये॑त् । अ॒पि॒गृ॒ह्येत्य॑पि - गृ॒ह्य । स्म॒य॒ते । प्र॒जाना॑मिति॑ प्र - जाना॑म् । गोपी॒थाय॑ । न । पु॒रा । दक्षि॑णाभ्यः । नेतोः॑ । कृष्ण॒विषा॒णामि॑ति॑ कृष्ण - विषा॒णाम् । अवे॑ति॑ । चृ॒तेत् । यत् । पु॒रा । दक्षि॑णाभ्यः । नेतोः॑ । कृष्ण॒विषा॒णामि॑ति॑ कृष्ण-विषा॒णाम् । अ॒व॒चृ॒तेदि॑त्य॒व॒चृ॒तेत् । योनिः॑ । प्र॒जाना॑मिति॑ प्र - जाना॑म् । परा॒पातु॑केति॑ परा - पातु॒का । स्या॒त् । नी॒तासु॑ । दक्षि॑णासु । चात्वा॒ले । कृष्ण॒विषा॒णामि॑ति॑ कृष्ण - विषा॒णाम् । प्रेति॑ । अ॒स्य॒ति॑ । योनिः॑ । वै । य॒ज्ञस्य॑ । चात्वा॒लम् । योनिः॑ । कृष्ण॒विषा॒णेति॑ कृष्ण - विषा॒णा । योना॑ । ए॒व । योनि॑म् । द॒धा॒ति॑ । य॒ज्ञस्य॑ । स॒यो॒नि॒त्वाये॑ति॑ सयोनि - त्वाय॑ ॥

TS 6.1.4.1

TS 6.1.4.1

Samhita Paata

वाग्वै दे॒वेभ्यो॑ ऽपा॑क्रामद्-य॒ज्ञाया॑तिष्ठमा॒ना सा वन॑स्पतीन् प्रावि॑शत् सैषा वाग्वन॑स्पति॒षु वद॑ति या

दु॒न्दु॒भौ॒ या॒ तू॒ण॒वे॒ या॒ वी॒णा॒यां॒ यद्-दी॒क्षित॒दु॒ण्डं॒ प्र॒यच्छ॑ति॒ वाच॑मे॒वाव॑ रु॒न्ध॒ औदु॑ब॒रो भ॒वत्यू॒र्वा
उ॒दु॒ब॒रं॒ ऊ॒र्ज॑मे॒वाव॑ रु॒न्धे॒ मुखे॑न॒ संमि॑तो भवति॒ मुख॑त ए॒वास्मा॒ ऊ॒र्जं॑ द॒धाति॒ तस्मा॑न् मुख॑त ऊ॒र्जा
भु॑ञ्जते - []

Pada Paata

वाक् । वै । दे॒वेभ्यः॑ । अ॒पेति॑ । अ॒क्राम॑त् । य॒ज्ञाय॑ । अति॑ष्ठमा॒ना । सा । वन॑स्पतीन् ।
प्रेति॑ । अ॒विश॑त् । सा । ए॒षा । वाक् । वन॑स्पति॒षु । व॒दति॑ । या । दु॒न्दु॒भौ । या ।
तू॒ण॒वे । या । वी॒णा॒याम् । यत् । दी॒क्षित॒दु॒ण्डमि॑ति दी॒क्षित॒-दु॒ण्डम् । प्र॒यच्छ॑तीति॒ प्र॒-यच्छ॑ति
। वाच॑म् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । औदु॑म्बरः । भ॒वति॑ । ऊ॒र्क् । वै । उ॒दु॒ब॒रः । ऊ॒र्जम्
। ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । मुखे॑न । संमि॑त इति॒ सं - मि॑तः । भ॒वति॑ । मुख॑तः । ए॒व ।
अ॒स्मै । ऊ॒र्जम् । द॒धाति॑ । तस्मा॑त् । मुख॑तः । ऊ॒र्जा । भु॑ञ्जते ।

TS 6.1.4.2

TS 6.1.4.2

Samhita Paata

क्री॒ते सोमे॑ मै॒त्रावरु॑णाय॒ दु॒ण्डं॒ प्र॒ यच्छ॑ति॒ मै॒त्रावरु॑णो हि॒ पुर॑स्ता॒-दृ॒त्विग्भ्यो॑ वाचं॑ वि॒भज॑ति॒
तामृ॑त्विजो॒ यज॑माने॒ प्रति॑ ष्ठा॒पय॑न्ति॒ स्वाहा॑ य॒ज्ञं मन॑सेत्याह॒ मन॑सा॒ हि पुरु॑षो य॒ज्ञमभि॑गच्छति॒
स्वाहा॑ द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑ -मि॒त्याह॑ द्यावा॑पृथि॒व्योर्-हि॒ यज्ञः॑ स्वा॒होरो॒-न्तरि॑क्षा -दि॒त्याहान्तरि॑क्षे॒ हि
य॒ज्ञः स्वाहा॑ य॒ज्ञं वा॒तादा॑ र॒भ इत्या॑हायं - []

Pada Paata

क्री॒ते । सोमै॑ । मै॒त्राव॒रु॒णायेति॑ मै॒त्रा - व॒रु॒णाय॑ । दु॒ण्डम् । प्रेति॑ । य॒च्छति॑ । मै॒त्राव॒रु॒ण इति॑
 मै॒त्रा - व॒रु॒णः । हि । पु॒रस्ता॑त् । ऋ॒त्विग्भ्य॑ इत्यृ॒त्विक् - भ्यः॑ । वाच॑म् । वि॒भज॑तीति॑ वि -
 भज॑ति । ताम् । ऋ॒त्विजः॑ । यज॑माने । प्रतीति॑ । स्था॒पय॑न्ति । स्वाहा॑ । य॒ज्ञम् । मन॑सा ।
 इति॑ । आ॒ह । मन॑सा । हि । पु॒रुषः॑ । य॒ज्ञम् । अ॒भिग॑च्छतीत्य॑भि - गच्छ॑ति । स्वाहा॑ ।
 द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑मिति॑ द्यावा॑ - पृथि॒वीभ्या॑म् । इति॑ । आ॒ह । द्यावा॑पृथि॒व्योरिति॑ द्यावा॑-पृथि॒व्योः ।
 हि । य॒ज्ञः । स्वाहा॑ । उ॒रोः । अ॒न्तरि॑क्षात् । इति॑ । आ॒ह । अ॒न्तरि॑क्षे । हि । य॒ज्ञः ।
 स्वाहा॑ । य॒ज्ञम् । वाता॑त् । एति॑ । र॒भे । इति॑ । आ॒ह । अ॒यम् ।

TS 6.1.4.3**TS 6.1.4.3****Samhita Paata**

वाव॑ यः पव॑ते स य॒ज्ञस्तमे॒व सा॒क्षादा॑ र॒भते॑ मु॒ष्टी क॑रोति॑ वाचं॑ य॒च्छति॑ य॒ज्ञस्य॑ धृ॒त्या अदी॑क्षि॒ष्टाय॑
 ब्रा॒ह्म॒ण इति॑ त्रि॒रुपा॑श्वा॒ह दे॒वेभ्य॑ ए॒वैनं॑ प्रा॒ऽऽ*ह॒ त्रि॒रुचै॑रु॒भये॑भ्य ए॒वैनं॑ दे॒वमनु॑ष्येभ्यः प्रा॒ऽऽ*ह॒ न
 पु॒रा नक्ष॑त्रेभ्यो॑ वाचं॑ वि सृ॒जेद्-यत्पु॒रा नक्ष॑त्रेभ्यो॑ वाचं॑ वि॒सृजेद्- य॒ज्ञं वि॒च्छिन्द्या॑ - []

Pada Paata

वाव॑ । यः । पव॑ते । सः । य॒ज्ञः । तम् । ए॒व । सा॒क्षादिति॑ स-अ॒क्षात् । एति॑ । र॒भते॑ ।

मु॒ष्टी इति॑ । क॒रोति॑ । वाच॑म् । य॒च्छति॑ । य॒ज्ञस्य॑ । धृ॒त्यै । अदी॑क्षिष्ट । अ॒यम् । ब्रा॒ह्मणः॑
 । इति॑ । त्रिः । उ॒पा॒श्चित्यु॑प - अ॒शु । आ॒ह । दे॒वेभ्यः॑ । ए॒व । ए॒नम् । प्रेति॑ । आ॒ह
 । त्रिः । उ॒च्चैः । उ॒भये॑भ्यः । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वम॒नुष्ये॑भ्य इति॑ दे॒व - म॒नुष्ये॑भ्यः । प्रेति॑ ।
 आ॒ह । न । पु॒रा । नक्ष॑त्रेभ्यः । वाच॑म् । वी॒ति । सृ॒जेत् । यत् । पु॒रा । नक्ष॑त्रेभ्यः ।
 वाच॑म् । वि॒सृजे॑दिति॑ वि - सृ॒जेत् । य॒ज्ञम् । वी॒ति । छि॒न्ध्यात् ।

TS 6.1.4.4

TS 6.1.4.4

Samhita Paata

-उ॒दि॒तेषु॑ नक्ष॑त्रेषु व्र॒तं कृ॑णुतेति॑ वाचं॑ वि सृ॒जति॑ य॒ज्ञं वै दी॑क्षितो य॒ज्ञमे॒वाभि॑ वाचं॑ वि सृ॒जति॑ यदि॑
 वि॒सृजे॑द्-वै॒ष्णवी॑मृच॒मनु॑ ब्रूयाद्-य॒ज्ञो वै वि॑ष्णु॒र्यज्ञे॑नै॒व य॒ज्ञः सं त॑नोति॒ दैवीं॑ धि॒र्य॑ म॒नाम॑ह॒ इत्या॑ह
 य॒ज्ञमे॒व तन्म॑दयति॒ सुपा॑रा नो॒ अस॑द्वश॒ इत्या॑ह व्यु॒ष्टिमे॒वाव॑ रुन्धे - []

Pada Paata

उ॒दि॒तेष्वि॑त्युत् - इ॒तेषु॑ । नक्ष॑त्रेषु । व्र॒तम् । कृ॑णुत् । इति॑ । वाच॑म् । वी॒ति । सृ॒जति॑ ।
 य॒ज्ञं वै दी॑क्षितः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒भीति॑ । वाच॑म् । वी॒ति । सृ॒जति॑
 । यदि॑ । वि॒सृजे॑दिति॑ वि - सृ॒जेत् । वै॒ष्णवी॑म् । ऋच॑म् । अ॒न्विति॑ । ब्रू॒यात् । य॒ज्ञः । वै
 । वि॑ष्णुः । य॒ज्ञेन॑ । ए॒व । य॒ज्ञम् । स॒मिति॑ । त॒नोति॑ । दै॒वीम् । धि॒र्यम् । म॒नाम॑हे । इति॑
 । आ॒ह । य॒ज्ञम् । ए॒व । तत् । म॒दय॑ति । सु॒पा॒रेति॑ सु - पा॒रा । नः॑ । अ॒सत् । व॒शे ।

इति । आह । व्युष्टिमिति वि - उष्टिम् । एव । अवेति । रुन्धे ।

TS 6.1.4.5

TS 6.1.4.5

Samhita Paata

ब्रह्मवादिनो वदन्ति होतव्यं दीक्षितस्य गृहा(3) इ न होतव्या(3)मिति हविर्वै दीक्षितो यज्जुहुयाद्-
यजमानस्यावदाय जुहुयाद्-यन्न जुहुयाद्-यज्ञपरुरन्तरियाद्ये देवा मनोजाता मनोयुज इत्याह प्राणा वै
देवा मनोजाता मनोयुजस्तेष्वेव परोक्षं जुहोति तन्नेव हुतं नेवाहुतं स्वपन्तं वै दीक्षितं रक्षांसि
जिघांसन्त्यग्निः- []

Pada Paata

ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति । होतव्यम् । दीक्षितस्य । गृहा(3) इ । न ।
होतव्या(3)म् । इति । हविः । वै । दीक्षितः । यत् । जुहुयात् । यजमानस्य । अवदायेत्यव
- दाय । जुहुयात् । यत् । न । जुहुयात् । यज्ञपरुरिति यज्ञ - परुः । अन्तः । इयात्
। ये । देवाः । मनोजाता इति मनः - जाताः । मनोयुज इति मनः-युजः । इति । आह
। प्राणा इति प्र - अनाः । वै । देवाः । मनोजाता इति मनः - जाताः । मनोयुज इति
मनः - युजः । तेषु । एव । परोक्षमिति परः - अक्षम् । जुहोति । तत् । न । इव ।
हुतम् । न । इव । अहुतम् । स्वपन्तम् । वै । दीक्षितम् । रक्षांसि । जिघांसन्ति । अग्निः ।

TS 6.1.4.6

TS 6.1.4.6

Samhita Paata

खलु वै रक्षोहाऽग्रे त्वं सु जागृहि वयं सु मन्दिषीमहीत्याहाग्नि-मेवाधिपां कृत्वा स्वपिति
रक्षसामपंहत्या अव्रत्यमिव वा एष करोति यो दीक्षितः स्वपिति त्वमग्रे व्रतपा असीत्याहाग्निरै
देवानां व्रतपतिः स एवैनं व्रतमा लभयति देव आ मर्त्येष्वेत्याह देवो - []

Pada Paata

खलु । वै । रक्षोहेति रक्षः - हा । अग्रे । त्वम् । स्विति । जागृहि । वयम् । स्विति ।
मन्दिषीमहि । इति । आह । अग्निम् । एव । अधिपामित्यधि - पाम् । कृत्वा । स्वपिति
। रक्षसाम् । अपंहत्या इत्यप - हत्यै । अव्रत्यम् । इव । वै । एषः । करोति । यः ।
दीक्षितः । स्वपिति । त्वम् । अग्रे । व्रतपा इति व्रत-पाः । असि । इति । आह । अग्निः ।
वै । देवानाम् । व्रतपतिरिति व्रत - पतिः । सः । एव । एनम् । व्रतम् । एति । लम्भयति
। देवः । एति । मर्त्येषु । एति । इति । आह । देवः ।

TS 6.1.4.7

TS 6.1.4.7

Samhita Paata

ह्येष सन् मर्त्येषु त्वं यज्ञेष्वीड्य इत्याहेतः हि यज्ञेष्वीडतेऽप वै दीक्षिताथ सुषुपुषं इन्द्रियं देवताः
क्रामन्ति विश्वे देवा अभि मामाऽववृत्र-न्नित्या-हेन्द्रियेणैवैनं देवताभिः सं नयति यदेतद्-यजुर्न ब्रूयाद्-
यावन्त एव पशून्भि दीक्षेत तावन्तोऽस्य पशवः स्यु रास्वेयंथ - []

Pada Paata

हि । एषः । सन् । मर्त्येषु । त्वम् । यज्ञेषु । ईड्यः । इति । आह । एतम् । हि ।
यज्ञेषु । ईडते । अपेति । वै । दीक्षितात् । सुषुपुषः । इन्द्रियम् । देवताः । क्रामन्ति ।
विश्वे । देवाः । अभीति । माम् । एति । अववृत्रन् । इति । आह । इन्द्रियेण । एव ।
एनम् । देवताभिः । समिति । नयति । यत् । एतत् । यजुः । न । ब्रूयात् । यावन्तः ।
एव । पशून् । अभीति । दीक्षेत । तावन्तः । अस्य । पशवः । स्युः । रास्व । इयत् ।

TS 6.1.4.8

TS 6.1.4.8

Samhita Paata

सोमाऽऽ* भूयो भूरेत्याहा-परिमितानेव पशून्व रुन्धे चन्द्रमसि मम भोगाय भूवेत्याह यथादेवतमेवैनाः
प्रति गृह्णाति वायवे त्वा वरुणाय त्वेति यदेवमेता नानुदिशेदयथादेवतं दक्षिणा गमयेदा देवताभ्यो
वृश्चेत यदेवमेता अनुदिशति यथादेवतमेव दक्षिणा गमयति न देवताभ्य आ - []

Pada Paata

सो॒म् । ए॒ति॑ । भू॒यः॑ । भ॒र् । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । अ॒प॒रि॒मि॒ता॒नित्य॑प॒रि॒मि॒ता॒न् । ए॒व । प॒शून् ।
 अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे॑ । च॒न्द्रम् । अ॒सि॑ । म॒म॑ । भो॒गाय॑ । भ॒व॒ । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । य॒था॒दे॒व॒त॒मि॒ति॑
 यथा - दे॒व॒त॒म् । ए॒व । ए॒नाः॑ । प्र॒ती॒ति॑ । गृ॒ह्णा॒ति॑ । वा॒य॒वे॑ । त्वा॒ । व॒रु॒णाय॑ । त्वा॒ । इ॒ति॑
 । यत् । ए॒वम् । ए॒ताः॑ । न । अ॒नु॒दि॒शे॒दित्य॑नु - दि॒शेत् । अ॒य॒था॒दे॒व॒त॒मि॒त्यय॑था - दे॒व॒त॒म् ।
 दक्षि॑णाः । ग॒म॒ये॒त् । ए॒ति॑ । दे॒व॒ता॑भ्यः । वृ॒श्च्ये॒त् । यत् । ए॒वम् । ए॒ताः॑ । अ॒नु॒दि॒श॒तीत्य॑नु -
 दि॒श॒ति॑ । य॒था॒दे॒व॒त॒मि॒ति॑ यथा - दे॒व॒त॒म् । ए॒व । दक्षि॑णाः । ग॒म॒य॒ति॑ । न । दे॒व॒ता॑भ्यः । ए॒ति॑ ।

TS 6.1.4.9

TS 6.1.4.9

Samhita Paata

वृ॒श्च्य॒ते॒ दे॒वी॒रा॒पो॒ अ॒पां॑ न॒पा॒दि॒त्या॒ह॒ य॒द्वो॑ मे॒द्ध्य॑ य॒ज्ञि॒यः॑ स॒दे॒वं॑ त॒द्वो॑ मा॒ऽव॑ क्र॒मि॒ष॒मि॒ति॑ वा॒वै॒त॒दा॒हा॒च्छि॑न्नं
 तन्तुं॑ पृ॒थि॒व्या॒ अनु॑ गे॒ष॒मि॒त्या॒ह॒ से॒तु॑मे॒व कृ॒त्वा॒ऽत्ये॑ति ॥

Pada Paata

वृ॒श्च्य॒ते॒ । दे॒वीः॑ । आ॒पः॑ । अ॒पाम् । न॒पात् । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । यत् । वः॑ । मे॒द्ध्य॑म् ।
 य॒ज्ञि॒यम् । स॒दे॒व॒मि॒ति॑ स - दे॒व॒म् । तत् । वः॑ । मा । अ॒वे॒ति॑ । क्र॒मि॒ष॒म् । इ॒ति॑ । वा॒व
 । ए॒तत् । आ॒ह॒ । अ॒च्छि॑न्नम् । तन्तु॑म् । पृ॒थि॒व्याः॑ । अ॒न्वि॒ति॑ । गे॒ष॒म् । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ ।
 से॒तु॑म् । ए॒व । कृ॒त्वा । अ॒ती॒ति॑ । ए॒ति॑ ॥

TS 6.1.5.1

TS 6.1.5.1

Samhita Paata

दे॒वा वै दे॒व॒य॒ज॒न॒-म॒द्भ्य॒व॒साय॑ दि॒शो न प्रा॒जा॒न॒न् ते॑(१)ऽन्यो॑-ऽन्यमु॒पा॒धा॒व॒न् त्वया॑ प्र जा॒ना॒म् त्वये॑ति॒
तेऽदि॑त्याः॒ सम॑द्भ्यन्त॒ त्वया॑ प्र जा॒ना॒मेति॑ साऽब्र॑वीद्-वरं॑ वृ॒णै मत्प्रा॑यणा ए॒व वो य॒ज्ञा म॑दु॒दय॑ना
अ॒स॒न्निति॑ तस्मा॑दादित्यः प्रा॒य॒णी॒यो य॒ज्ञा॒ना॒मा॒दि॒त्य उ॑द॒य॒नी॒यः प॒ञ्च दे॒वता॑ य॒जति॑ प॒ञ्च दि॒शो दि॒शां
प्र॒ज्ञा॒त्या - []

Pada Paata

दे॒वाः । वै । दे॒व॒य॒ज॒न॒मि॒ति दे॒व - य॒ज॒न॒म् । अ॒द्भ्य॒व॒साये॒त्य॒धि - अ॒व॒साय॑ । दि॒शः । न ।
प्रे॒ति । अ॒जा॒न॒न् । ते । अ॒न्यः । अ॒न्य॒म् । उ॒पे॒ति । अ॒धा॒व॒न् । त्वया॑ । प्रे॒ति । जा॒ना॒म्
। त्वया॑ । इति॑ । ते । अ॒दि॑त्याम् । स॒मि॒ति । अ॒द्भ्य॒न्त॒ । त्वया॑ । प्रे॒ति । जा॒ना॒म् ।
इति॑ । सा । अ॒ब्र॑वीत् । वरं॑ । वृ॒णै । मत्प्रा॑यणा इति॑ मत् - प्रा॒य॒णाः । ए॒व । वः ।
य॒ज्ञाः । म॑दु॒दय॑ना इति॑ मत्-उ॒द॒य॒नाः । अ॒स॒न् । इति॑ । तस्मा॑त् । आ॒दि॒त्यः । प्रा॒य॒णी॒य
इति॑ प्र-अ॒य॒नी॒यः । य॒ज्ञा॒ना॒म् । आ॒दि॒त्यः । उ॒द॒य॒नी॒य इत्यु॑त् - अ॒य॒नी॒यः । प॒ञ्च । दे॒वताः॑ ।
य॒ज॒ति । प॒ञ्च । दि॒शः । दि॒शाम् । प्र॒ज्ञा॒त्या इति॑ प्र - ज्ञा॒त्यै ।

TS 6.1.5.2

TS 6.1.5.2

Samhita Paata

अथो॑ पञ्चाक्ष॑रा प॒ङ्क्तिः॑ पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञमे॒वाव॑ रुन्धे॒ पथ्या॑ः स्व॒स्तिम॑य॒जन् प्राची॑मे॒व तया॑ दि॒शं प्रा॒जान॑न्न॒ग्निना॑ दक्षि॒णा सोमे॑न प्र॒तीची॑ः सवि॒त्रोदी॑ची-मदि॒त्योर्द्धा॑ पथ्या॑ः स्व॒स्तिं य॑जति प्राची॑मे॒व तया॑ दि॒शं प्र जा॑नाति पथ्या॑ः स्व॒स्तिमि॒ष्ट्वाऽग्नी॑षोमौ यजति चक्षु॑षी॒ वा ए॒ते य॒ज्ञस्य॑ यद॒ग्नीषो॑मौ ताभ्या॑मे॒वानु॑ पश्य - []

Pada Paata

अथो॑ इति॑ । पञ्चाक्ष॑रेति॑ पञ्च - अ॒क्षरा॑ । प॒ङ्क्तिः॑ । पाङ्क्तो॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रुन्धे॑ । पथ्या॑म् । स्व॒स्तिम् । अ॒य॒जन् । प्राची॑म् । ए॒व । तया॑ । दि॒शम् । प्रेति॑ । अ॒जान॑न् । अ॒ग्निना॑ । दक्षि॒णा । सोमे॑न । प्र॒तीची॑म् । सवि॒त्रा । उदी॑चीम् । अदि॒त्या । ऊ॒र्ध्वाम् । पथ्या॑म् । स्व॒स्तिम् । य॒जति॑ । प्राची॑म् । ए॒व । तया॑ । दि॒शम् । प्रेति॑ । जा॒नाति॑ । पथ्या॑म् । स्व॒स्तिम् । इ॒ष्ट्वा । अ॒ग्नीषो॑मा॒वित्य॑ग्नी-सोमौ॑ । य॒जति॑ । चक्षु॑षी॒ इति॑ । वै । ए॒ते इति॑ । य॒ज्ञस्य॑ । यत् । अ॒ग्नीषो॑मा॒वित्य॑ग्नी - सोमौ॑ । ताभ्या॑म् । ए॒व । अ॒न्विति॑ । प॒श्यति॑ ।

TS 6.1.5.3

TS 6.1.5.3

Samhita Paata

-त्यग्नीषोमाविद्वा संवितारं यजति सवितृप्रसूत एवानुं पश्यति सवितारमिद्वाऽदितिं यजतीयं वा
 अदितिर्स्यामेव प्रतिष्ठायानुं पश्यत्यदितिमिद्वा मारुतीमृचमन्वाह मरुतो वै देवानां विशो देवविशां
 खलु वै कल्पमानं मनुष्यविशमनुं कल्पते यन् मारुतीमृचमन्वाह विशां कृत्यै ब्रह्मवादिनो वदन्ति
 प्रयाजवदननूयाजं प्रायणीयं कार्य-मनूयाजव - []

Pada Paata

अग्नीषोमावित्यग्नी - सोमौ । इद्वा । सवितारम् । यजति । सवितृप्रसूत इति सवितृ - प्रसूतः ।
 एव । अन्विति । पश्यति । सवितारम् । इद्वा । अदितिम् । यजति । इयम् । वै । अदितिः
 । अस्याम् । एव । प्रतिष्ठायेति प्रति - स्थायं । अन्विति । पश्यति । अदितिम् । इद्वा ।
 मारुतीम् । ऋचम् । अन्विति । आह । मरुतः । वै । देवानाम् । विशः । देवविशमिति देव
 - विशम् । खलु । वै । कल्पमानम् । मनुष्यविशमिति मनुष्य-विशम् । अन्विति । कल्पते
 । यत् । मारुतीम् । ऋचम् । अन्वाहेत्यनु-आह । विशाम् । कृत्यै । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म -
 वादिनः । वदन्ति । प्रयाजवदिति प्रयाज - वत् । अननूयाजमित्यननु - याजम् । प्रायणीयमिति
 प्र - अयणीयम् । कार्यम् । अनूयाजवदित्यनूयाज - वत् ।

TS 6.1.5.4

TS 6.1.5.4

Samhita Paata

दप्रयाज-मुदयनीयमितीमे वै प्रयाजा अमी अनूयाजाः सैव सा यज्ञस्य सन्ततिस्तत् तथा न कार्यमात्मा वै प्रयाजाः प्रजाऽनूयाजा यत् प्रयाजा-नन्तरियादात्मानम्-न्तरियाद्-यदनूयाजा-नन्तरियात् प्रजामन्तरियाद्यतः खलु वै यज्ञस्य विततस्य न क्रियते तदनु यज्ञः परा भवति यज्ञं पराभवंन्तं यजमानोऽनु - []

Pada Paata

अप्रयाजमित्यप्र - याजम् । उदयनीयमित्युत् - अयनीयम् । इति । इमे । वै । प्रयाजा इति प्र - याजाः । अमी इति । अनूयाजा इत्यनु - याजाः । सा । एव । सा । यज्ञस्य । सन्ततिरिति सं - ततिः । तत् । तथा । न । कार्यम् । आत्मा । वै । प्रयाजा इति प्र - याजाः । प्रजेति प्र - जा । अनूयाजा इत्यनु-याजाः । यत् । प्रयाजानिति प्र-याजान् । अन्तरियादित्यन्तः - इयात् । आत्मानम् । अन्तः । इयात् । यत् । अनूयाजानित्यनु - याजान् । अन्तरियादित्यन्तः - इयात् । प्रजामिति प्र-जाम् । अन्तः । इयात् । यतः । खलु । वै । यज्ञस्य । विततस्येति वि-ततस्य । न । क्रियते । तत् । अन्विति । यज्ञः । परेति । भवति । यज्ञम् । पराभवंन्तमिति परा - भवंन्तम् । यजमानः । अनु ।

TS 6.1.5.5

TS 6.1.5.5

Samhita Paata

परा भवति प्रयाजवन्देवा-नूयाजवत् प्रायणीयं कार्यं प्रयाजवदनूयाजव-दुदयनीयं नाऽऽत्मानमन्तरेति न प्रजां न यज्ञः पराभवति न यजमानः प्रायणीयस्य निष्कास उदयनीयमभि निर्वपति सैव सा

य॒ज्ञस्य॑ सन्त॑तिर्याः प्रा॒यणी॑यस्य या॒ज्या॑ यत् ता उ॒दय॑नीयस्य या॒ज्याः॑ कुर्यात् परा॑ङ्मुं लो॒कमा
रो॒हेत् प्र॒मायु॑कः स्या॒द्याः प्रा॒यणी॑यस्य पुरोऽनुवा॒क्यास्ता॑ () उ॒दय॑नीयस्य या॒ज्याः॑ करोत्य॒स्मिन्ने॒व
लो॒के प्र॒ति तिष्ठ॑ति ॥

Pada Paata

परेति॑ । भव॒ति । प्र॒याज॑वदिति॑ प्रया॒ज - व॒त् । ए॒व । अ॒नूया॑जवदित्य॑नूया॒ज - व॒त् ।
प्रा॒यणी॑यमिति॑ प्र - अ॒यनी॑यम् । का॒र्यम् । प्र॒याज॑वदिति॑ प्रया॒ज - व॒त् । अ॒नूया॑जवदित्य॑नूया॒ज-व॒त्
। उ॒दय॑नीयमि॒त्युत्-अ॒यनी॑यम् । न । आ॒त्मान॑म् । अ॒न्तरे॑तीत्य॑न्तः-एति॑ । न । प्र॒जामि॑ति॑ प्र
- जा॒म् । न । य॒ज्ञः । प॒राभ॑वतीति॑ परा - भव॑ति । न । यज॑मानः । प्रा॒यणी॑यस्येति॑ प्र -
अ॒यनी॑यस्य । नि॒ष्का॒से । उ॒दय॑नीयमि॒त्युत् - अ॒यनी॑यम् । अ॒भि । नि॒रिति॑ । वृ॒पति॑ । सा ।
ए॒व । सा । य॒ज्ञस्य॑ । सन्त॑तिरिति॑ सं - त॒तिः । याः । प्रा॒यणी॑यस्येति॑ प्र - अ॒यनी॑यस्य ।
या॒ज्याः॑ । यत् । ताः । उ॒दय॑नीयस्ये॒त्युत्-अ॒यनी॑यस्य । या॒ज्याः॑ । कुर्यात् । परा॑ङ् । अ॒मुम्
। लो॒कम् । एति॑ । रो॒हेत् । प्र॒मायु॑क इति॑ प्र - मा॒यु॒कः । स्या॒त् । याः । प्रा॒यणी॑यस्येति॑
प्र - अ॒यनी॑यस्य । पुरोऽनुवा॒क्या इति॑ पुरः - अ॒नुवा॒क्याः॑ । ताः () । उ॒दय॑नीयस्ये॒त्युत् -
अ॒यनी॑यस्य । या॒ज्याः॑ । क॒रोति॑ । अ॒स्मिन् । ए॒व । लो॒के । प्र॒तीति॑ । तिष्ठ॑ति ॥

TS 6.1.6.1

TS 6.1.6.1

Samhita Paata

क॒द्रूश्च॑ वै सु॒पर्णी॑ चो॒ऽऽत्म॑रूपयो॒रस्प॑र्द्धेताः॒ सा क॒द्रूः सु॒पर्णीम॑जय॒त् साऽब्र॑वीत् तृतीय॑स्यामि॒तो दि॒वि
सोम॑स्तमा ह॒र तेना॒ऽऽत्मानं॑ निष्क्रीणी॒ष्वेती॑यं वै क॒द्रूसौ सु॒पर्णी छन्दा॑सि सौपर्णे॑याः साब्र॑वीदु॒स्मै
वै पि॒तरौ पु॒त्रान् बि॑भृत-स्तृतीय॑स्यामि॒तो दि॒वि सोम॑स्तमा ह॒र तेना॒ऽऽत्मानं॑ निष्क्रीणी॒ष्वे - []

Pada Paata

क॒द्रूः । च । वै । सु॒पर्णीति॑ सु - पर्णी । च । आ॒त्म॒रूपयो॒रित्या॑त्म - रूपयोः" । अ॒स्प॒र्द्धेता॑म्
। सा । क॒द्रूः । सु॒पर्णीमिति॑ सु-पर्णीम् । अ॒जय॑त् । सा । अ॒ब्रवी॑त् । तृतीय॑स्याम् । इतः
। दि॒वि । सोमः॑ । तम् । एति॑ । ह॒र । तेन॑ । आ॒त्मान॑म् । निरिति॑ । क्रीणी॒ष्व । इति॑ ।
इयम् । वै । क॒द्रूः । असौ । सु॒पर्णीति॑ सु-पर्णी । छन्दा॑सि । सौपर्णे॑याः । सा । अ॒ब्रवी॑त्
। अ॒स्मै । वै । पि॒तरौ । पु॒त्रान् । बि॑भृतः । तृतीय॑स्याम् । इतः । दि॒वि । सोमः॑ । तम्
। एति॑ । ह॒र । तेन॑ । आ॒त्मान॑म् । निरिति॑ । क्रीणी॒ष्व ।

TS 6.1.6.2

TS 6.1.6.2

Samhita Paata

तिं मा क॒द्रूवो॑च॒दिति॑ जग॒त्युद॑पत्-चतु॑र्दशाक्षरा सु॒ती सा ऽप्रा॑प्य न्य॑वर्तत् तस्यै॒ द्वे अ॒क्षरे॑ अमीयेताः॒
सा प॒शुभि॑श्च दी॒क्षया॑ चाऽग॑च्छत् तस्मा॒ज्जग॑ती छन्द॑सां पश॒व्यत॑मा तस्मा॑त् पशु॒मन्तं॑ दी॒क्षोपं॑ नमति
त्रि॒ष्टुगु॑दपत् त्रयो॑दशाक्षरा सु॒ती सा ऽप्रा॑प्य न्य॑वर्तत् तस्यै॒ द्वे अ॒क्षरे॑ अमीयेताः॒ सा दक्षि॑णाभिश्च
- []

Pada Paata

इति॑ । मा॒ । क॒द्रूः । अ॒वो॒चत् । इति॑ । जग॑ती । उ॒दि॒ति॑ । अ॒प॒त॒त् । चतु॑र्दशाक्षरेति॑ चतु॑र्दश
 - अ॒क्ष॒रा॒ । सु॒ती । सा । अ॒प्रा॒प्ये॒त्य॒प्र॑ - आ॒प्य॒ । नी॒ति॑ । अ॒व॒र्त॒त् । तस्यै॑ । द्वे इति॑ । अ॒क्ष॒रे
 इति॑ । अ॒मी॒ये॒ता॒म् । सा । प॒शुभि॑रिति॑ प॒शु - भिः॑ । च॒ । दी॒क्ष॒या॑ । च॒ । ए॒ति॑ । अ॒ग॒च्छ॒त्
 । तस्मा॑त् । जग॑ती । छ॒न्द॑साम् । प॒श॒व्य॑त॒मे॒ति॑ प॒श॒व्य॑ - त॒मा॒ । तस्मा॑त् । प॒शु॒म॒न्त॒मि॒ति॑
 प॒शु - म॒न्त॑म् । दी॒क्षा॒ । उ॒पे॒ति॑ । न॒म॒ति॑ । त्रि॒ष्टु॒क् । उ॒दि॒ति॑ । अ॒प॒त॒त् । त्रयो॑दशाक्षरेति॑
 त्रयो॑दश - अ॒क्ष॒रा॒ । सु॒ती । सा । अ॒प्रा॒प्ये॒त्य॒प्र॑ - आ॒प्य॒ । नी॒ति॑ । अ॒व॒र्त॒त् । तस्यै॑ । द्वे इति॑
 । अ॒क्ष॒रे इति॑ । अ॒मी॒ये॒ता॒म् । सा । दक्षि॑णाभिः । च॒ ।

TS 6.1.6.3**TS 6.1.6.3****Samhita Paata**

तप॑सा॒ चाऽग॑च्छत् तस्मा॑त् त्रि॒ष्टु॒भो॑ लो॒के मा॒द्व्य॑न्दि॒ने स॒र्व॑ने दक्षि॑णा नीयन्त ए॒तत् खलु॑ वाव तप॑
 इत्या॑हु॒र्यः स्वं ददा॑तीति॑ गाय॒त्र्यु॒द॑प॒त॒च्चतु॑रक्षरा स॒त्य॑जया॒ ज्योति॑षा॒ तम॑स्या अ॒जाऽभ्य॑रुन्ध॒ तद॒जाया॑
 अ॒ज॒त्व॑ꣳ सा सोमं॑ चाऽऽह॑र॒च्च॒त्वारि॑ चा॒क्ष॒राणि॑ साऽष्टा॑क्षरा॒ सम॑पद्यत ब्रह्म॑वा॒दिनो॑ वदन्ति॑ - []

Pada Paata

तपसा । च । एति । अगच्छत् । तस्मात् । त्रिष्टुभः । लोके । माद्व्यन्दिने । सर्वने
 । दक्षिणाः । नीयन्ते । एतत् । खलु । वाव । तपः । इति । आहुः । यः । स्वम्
 । ददाति । इति । गायत्री । उदिति । अपतत् । चतुरक्षरेति चतुः - अक्षरा । सती ।
 अजया । ज्योतिषा । तम् । अस्यै । अजा । अभीति । अरुन्ध । तत् । अजायाः ।
 अजत्वमित्यज-त्वम् । सा । सोमम् । च । एति । अहरत् । चत्वारि । च । अक्षराणि ।
 सा । अष्टाक्षरेत्यष्टा - अक्षरा । समिति । अपद्यत् । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति ।

TS 6.1.6.4

TS 6.1.6.4

Samhita Paata

कस्मात् सत्याद्-गायत्री कनिष्ठा छन्दसाः सती यज्ञमुखं परीयायेति यदेवादः सोममाऽहरत् तस्माद्-
 यज्ञमुखं पर्येत तस्मात् तेजस्विनीतमा पद्भ्यां द्वे सर्वने समगृह्णान् मुखेनैकं यन्मुखेन समगृह्णात्
 तदधयत् तस्माद् द्वे सर्वने शुक्रवती प्रातस्सवनं च माद्व्यन्दिनं च तस्मात् तृतीय सवनं ऋजीषमभि
 षुण्वन्ति धीतमिव हि मन्यन्त - []

Pada Paata

कस्मात् । सत्यात् । गायत्री । कनिष्ठा । छन्दसाम् । सती । यज्ञमुखमिति यज्ञ - मुखम्
 । परीति । इयाय । इति । यत् । एव । अदः । सोमम् । एति । अहरत् । तस्मात् ।
 यज्ञमुखमिति यज्ञ - मुखम् । परीति । ऐत् । तस्मात् । तेजस्विनीतमेति तेजस्विनी-तमा ।

पु॒द्ग्यामि॑ति॒ पत्-भ्या॑म् । द्वे इति॑ । स॒र्व॒ने इति॑ । स॒म॒गृ॒ह्मादि॑ति॒ सं - अ॒गृ॒ह्मात् । मुखे॑न । ए॒कम् ।
 । यत् । मुखे॑न । स॒म॒गृ॒ह्मादि॑ति॒ सं - अ॒गृ॒ह्मात् । तत् । अ॒ध॒यत् । तस्मा॑त् । द्वे इति॑ । स॒र्व॒ने
 इति॑ । शु॒क्र॒व॒ती इति॑ शु॒क्र - व॒ती । प्रा॒त॒स्स॒व॒नमि॑ति॒ प्रातः॑ - स॒व॒नम् । च । मा॒द्व्य॒न्दि॒नम् ।
 च । तस्मा॑त् । तृ॒ती॒य॒स॒व॒न इति॑ तृ॒ती॒य - स॒व॒ने । ऋ॒जी॒षम् । अ॒भी॒ति । सु॒न्व॒न्ति । धी॒तम् ।
 । इ॒व । हि । म॒न्य॒न्ते ।

TS 6.1.6.5

TS 6.1.6.5

Samhita Paata

आ॒शि॒र॒म॒वं न॑यति स॒शु॒क्र॒त्वा॒या॒थो सं भ॑र॒त्ये॒वैन॑त् त॒ः सोम॑-मा॒ह्रि॒य॒मा॒णं ग॑न्ध॒र्वो वि॒श्वा॒वंसुः॑ पर्य॑मु॒ष्णा॒थ
 स त्रि॒स्रो रा॒त्रीः परि॑मु॒षितो॑ऽव॒सत् तस्मा॑त् त्रि॒स्रो रा॒त्रीः क्री॒तः सोमो॑ व॒सति॑ ते दे॒वा अ॑ब्रुव॒न्थ स्त्री॑का॒मा
 वै ग॑न्ध॒र्वा स्त्रि॒या नि॒ष्क्री॑णा॒मेति॑ ते वाच॑ः स्त्रि॒यमे॑क॒हाय॑नीं कृ॒त्वा तया॑ नि॒र॒क्री॑ण॒न्थ सा रो॒हि॒द्-रू॒पं
 कृ॒त्वा ग॑न्ध॒र्वेभ्यो॑- []

Pada Paata

आ॒शि॒र॒म् । अ॒वेति॑ । न॒य॒ति । स॒शु॒क्र॒त्वा॒येति॑ स॒शु॒क्र - त्वा॒यं । अ॒थो इति॑ । स॒मि॒ति । भ॒र॒ति
 । ए॒व । ए॒न॒त् । तम् । सोम॑म् । आ॒ह्रि॒य॒मा॒ण॒मित्या॑ - ह्रि॒य॒मा॒णम् । ग॑न्ध॒र्वः । वि॒श्वा॒वंसु॑रिति॒
 वि॒श्व - व॒सुः । प॒रीति॑ । अ॒मु॒ष्णा॒त् । सः । त्रि॒स्रः । रा॒त्रीः । परि॑मु॒षित॒ इति॑ परि॑ - मु॒षितः॑
 । अ॒व॒स॒त् । तस्मा॑त् । त्रि॒स्रः । रा॒त्रीः । क्री॒तः । सोमः॑ । व॒स॒ति । ते । दे॒वाः । अ॒ब्रु॒व॒न्

। स्त्रीका॑मा॒ इति॑ स्त्री - का॒माः । वै । ग॒न्ध॒र्वाः । स्त्रिया॑ । निरि॑ति । क्री॒णाम् । इति॑ । ते ।
वाच॑म् । स्त्रिय॑म् । एक॑हायनी॒मित्येक॑ - हा॒यनी॑म् । कृ॒त्वा । तया॑ । निरि॑ति । अ॒क्री॒णन् ।
सा । रोहि॑त् । रू॒पम् । कृ॒त्वा । ग॒न्ध॒र्वेभ्यः॑ ।

TS 6.1.6.6

TS 6.1.6.6

Samhita Paata

ऽप॒क्र॒म्याति॑ष्ठत् तद्-रोहि॑तो जन्म॒ ते दे॒वा अ॑ब्रुव॒न्नप॑ युष्मद॒क्रमी॑-न्नास्मानु॒पाव॑र्तते वि ह॒याम॑हा इति॑
ब्रह्म॑ ग॒न्ध॒र्वा अव॑द॒न्नगा॑यन् दे॒वाः सा दे॒वान् गा॑यन्त उ॒पाव॑र्तत॒ तस्मा॑द्-गा॒यन्तः॑ स्त्रियः॑ का॒मय॑न्ते
का॒मु॒का ए॒नः॑ स्त्रियो॑ भवन्ति॒ य ए॒वं वे॒दाथो॑ य ए॒वं वि॒द्वानपि॑ ज॒न्येषु॑ भव॑न्ति तेभ्य॑ ए॒व द॑दत्यु॒त
यद्-ब॒हुत॑या - []

Pada Paata

अ॒प॒क्र॒म्येत्य॑प - क्र॒म्य । अ॒ति॒ष्ठत् । तत् । रोहि॑तः । जन्म॑ । ते । दे॒वाः । अ॒ब्रुव॑न् ।
अपे॑ति । युष्म॑त् । अ॒क्रमी॑त् । न । अ॒स्मान् । उ॒पाव॑र्तत॒ इत्यु॑प - आ॒व॑र्तते । वी॑ति ।
ह॒याम॑है । इति॑ । ब्रह्म॑ । ग॒न्ध॒र्वाः । अव॑द॒न्न । अगा॑यन् । दे॒वाः । सा । दे॒वान् ।
गा॑यन्तः । उ॒पाव॑र्ततेत्यु॑प-आ॒व॑र्तत । तस्मा॑त् । गा॒यन्तम् । स्त्रियः॑ । का॒मय॑न्ते । का॒मु॒काः ।
ए॒नम् । स्त्रियः॑ । भ॒वन्ति॑ । यः । ए॒वम् । वे॒द । अथो॑ इति॑ । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् ।
अपी॑ति । ज॒न्येषु॑ । भव॑न्ति । तेभ्यः॑ । ए॒व । द॒दति॑ । उ॒त । यत् । ब॒हुत॑या इति॑ ब॒हु - त॒याः ।

TS 6.1.6.7**TS 6.1.6.7****Samhita Paata**

भवन्त्येकहायन्या क्रीणाति वाचैवैनः सर्वया क्रीणाति तस्मादेकहायना मनुष्या वाचं वदन्त्यकूटया
 ऽकर्णया ऽ काणया श्लोणया ऽसप्तशफया क्रीणाति सर्वयैवैनं क्रीणाति यच्छ्वेतया क्रीणीयाद्-दुश्चर्मा
 यजमानः स्याद्यत् कृष्णया-ऽनुस्तरणी स्यात् प्रमायुको यजमानः स्याद्यद् द्विरूपया वात्रघ्नी स्याथ
 स वाऽन्यं जिनीयात् तं वाऽन्यो जिनीयादरुणया पिङ्गाक्ष्या () क्रीणात्येतद्वै सोमस्य रूपः स्वयैवैनं
 देवतया क्रीणाति ॥

Pada Paata

भवन्ति । एकहायन्येत्येक - हायन्या । क्रीणाति । वाचा । एव । एनम् । सर्वया । क्रीणाति
 । तस्मात् । एकहायना इत्येक-हायनाः । मनुष्याः । वाचम् । वदन्ति । अकूटया । अकर्णया
 । अकाणया । अश्लोणया । असप्तशफयेत्यसप्त - शफया । क्रीणाति । सर्वया । एव । एनम्
 । क्रीणाति । यत् । श्वेतया । क्रीणीयात् । दुश्चर्मैति दुः - चर्मा । यजमानः । स्यात् । यत्
 । कृष्णया । अनुस्तरणीत्यनु - स्तरणी । स्यात् । प्रमायुक इति प्र - मायुकः । यजमानः ।
 स्यात् । यत् । द्विरूपयेति द्वि - रूपया । वात्रघ्नीति वात्र - घ्नी । स्यात् । सः । वा । अन्यम्
 । जिनीयात् । तम् । वा । अन्यः । जिनीयात् । अरुणया । पिङ्गाक्ष्येति पिङ्ग - अक्ष्या ()
 । क्रीणाति । एतत् । वै । सोमस्य । रूपम् । स्वया । एव । एनम् । देवतया । क्रीणाति ॥

TS 6.1.7.1**TS 6.1.7.1****Samhita Paata**

तद्वि॒र॒ण्य॒म॒भ॒वत् तस्मा॑दु॒द्ध्यो॑ हि॒र॒ण्यं पु॒न॒न्ति ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो॑ वद॒न्ति कस्मा॑त् स॒त्याद॑न॒स्थि॒केन॑ प्र॒जाः
 प्र॒वी॒य॒न्ते ऽस्थ॒न्वती॑र्जायन्त॒ इति॑ यद्वि॒र॒ण्यं घृ॒तेऽव॒धाय॑ जु॒होति॑ तस्मा॑द॒न॒स्थि॒केन॑ प्र॒जाः प्र वी॑यन्ते
 ऽस्थ॒न्वती॑र्जायन्त॒ एत॒द्वा अ॒ग्नेः प्रि॒यं धाम॑ यद्-घृ॒तं तेजो॑ हि॒र॒ण्यमि॑यन्ते शु॒क्र त॒नू॒रि॒दं व॒र्च इत्या॑ह
 स॒तेज॑स॒मे॒वैन॑ स॒त॒नुं - []

Pada Paata

तत् । हि॒र॒ण्यम् । अ॒भ॒वत् । तस्मा॑त् । अ॒द्ध्य इत्य॑त् - भ्यः । हि॒र॒ण्यम् । पु॒न॒न्ति ।
 ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न इति॑ ब्रह्म - वा॒दि॒नः । वद॒न्ति । कस्मा॑त् । स॒त्यात् । अ॒न॒स्थि॒केन॑ । प्र॒जा इति॑ प्र
 - जाः । प्र॒वी॒य॒न्त इति॑ प्र - वी॑यन्ते । अ॒स्थ॒न्वती॑रि॒त्य॒स्थ॒न्व - वतीः॑ । जा॒य॒न्ते । इति॑ । यत्
 । हि॒र॒ण्यम् । घृ॒ते । अ॒व॒धायेत्य॑व - धाय॑ । जु॒होति॑ । तस्मा॑त् । अ॒न॒स्थि॒केन॑ । प्र॒जा इति॑ प्र
 - जाः । प्रेति॑ । वी॒य॒न्ते । अ॒स्थ॒न्वती॑रि॒त्य॒स्थ॒न्व - वतीः॑ । जा॒य॒न्ते । एत॑त् । वै । अ॒ग्नेः ।
 प्रि॒यम् । धाम॑ । यत् । घृ॒तम् । तेजः॑ । हि॒र॒ण्यम् । इ॒यम् । ते । शु॒क्र । त॒नूः । इ॒दम् ।
 व॒र्चः । इति॑ । आ॒ह । स॒तेज॑स॒मि॒ति स - तेज॑सम् । ए॒व । ए॒नम् । स॒त॒नुमि॑ति स - त॒नुम् ।

TS 6.1.7.2

TS 6.1.7.2

Samhita Paata

करोत्यथो सं भेरत्येवैनं यदबद्धम-वदुद्ध्याद्-गर्भाः प्रजानां परापातुकाः स्युर्बद्धमव दधाति गर्भाणां धृत्यै निष्टुर्यं बद्धाति प्रजानां प्रजननाय वाग्वा एषा यथ सोमक्रयणी जूरसीत्याह यद्धि मनसा जवते तद्वाचा वदति धृता मनसेत्याह मनसा हि वाग्धृता जुष्टा विष्णवे इत्याह - []

Pada Paata

करोति । अथो इति । समिति । भरति । एव । एनम् । यत् । अबद्धम् । अवदुद्ध्यादित्येव -दुद्ध्यात् । गर्भाः । प्रजानामिति प्र - जानाम् । परापातुका इति परा-पातुकाः । स्युः । बद्धम् । अवेति । दधाति । गर्भाणाम् । धृत्यै । निष्टुर्यम् । बद्धाति । प्रजानामिति प्र - जानाम् । प्रजननायेति प्र-जननाय । वाक् । वै । एषा । यत् । सोमक्रयणीति सोम - क्रयणी । जूः । असि । इति । आह । यत् । हि । मनसा । जवते । तत् । वाचा । वदति । धृता । मनसा । इति । आह । मनसा । हि । वाक् । धृता । जुष्टा । विष्णवे । इति । आह ।

TS 6.1.7.3

TS 6.1.7.3

Samhita Paata

य॒ज्ञो वै विष्णु॑ र्य॒ज्ञायै॑वैनां जुष्टां॑ करोति॒ तस्या॑स्ते स॒त्यस॑वसः प्रस॒व इत्या॑ह सवि॒तृ-प्र॑सूतामेव वाच॒मव॑
रुन्धे॑ काण्डे॒काण्डे॑ वै क्रि॒यमा॑णे य॒ज्ञः र॒क्षाऽसि॑ जिघा॒ऽसन्त्ये॑ष खलु॒ वा अर॑क्षोहतः पन्था॒ योऽग्ने॑श्च
सूर्य॑स्य च॒ सूर्य॑स्य चक्षु॒रा-ऽरु॑हम॒ग्नेर॑क्षः क॒नीनि॑कामि॒त्याह॑ य ए॒वार॑क्षोहतः पन्था॒स्तः स॒मारो॑हति
- []

Pada Paata

य॒ज्ञः । वै । विष्णुः॑ । य॒ज्ञाय॑ । ए॒व । ए॒नाम् । जुष्टा॑म् । क॒रोति॑ । तस्याः॑ । ते ।
स॒त्यस॑वस इति॑ स॒त्य - स॒वसः॑ । प्र॒स॒व इति॑ प्र - स॒वे । इति॑ । आ॒ह । स॒वि॒तृ-प्र॑सूता॒मिति॑
सवि॒तृ - प्र॒सूता॑म् । ए॒व । वाच॑म् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । काण्डे॒काण्डे॑ इति॑ काण्डे॒-काण्डे॑ । वै
। क्रि॒यमा॑णे । य॒ज्ञम् । र॒क्षाऽसि॑ । जिघा॒ऽसन्ति॑ । ए॒षः । खलु॑ । वै । अर॑क्षोहत इत्य॒रक्षः
- ह॒तः । पन्थाः॑ । यः । अ॒ग्नेः । च॒ । सूर्य॑स्य । च॒ । सूर्य॑स्य । चक्षुः॑ । ए॒ति । अ॒रु॒हम्
। अ॒ग्नेः । अ॒क्षः । क॒नीनि॑काम् । इति॑ । आ॒ह । यः । ए॒व । अर॑क्षोहत इत्य॒रक्षः-ह॒तः
। पन्थाः॑ । तम् । स॒मारो॑हतीति॑ सं - आ॒रो॒हति॑ ।

TS 6.1.7.4

TS 6.1.7.4

Samhita Paata

वाग्वा ए॒षा यथ् सोम॑क्रय॒णी चिद॑सि म॒नाऽसी॑त्याह॒ शास्त्रे॑वैनामे॒तत् तस्मा॑च्छि॒ष्टाः प्र॒जा जा॑यन्ते
चिद॒सीत्या॑ह॒ यद्धि॑ मन॑सा चे॒तय॑ते तद्वा॒चा वद॑ति म॒नाऽसी॑त्याह॒ यद्धि॑ मन॑साऽभि॒गच्छ॑ति॒ तत्

क॒रोति॒ धी॒र॒सी॒त्याह॒ यद्धि॒ मन॑सा॒ ध्याय॑ति॒ तद्वा॒चा - []

Pada Paata

वाक् । वै । ए॒षा । यत् । सो॒म॒क्रय॑णीति॒ सोम॑ - क्रय॑णी । चित् । अ॒सि॒ । म॒ना । अ॒सि॒ ।
इति॑ । आ॒ह॒ । शा॒स्ति॑ । ए॒व । ए॒ना॒म् । ए॒तत् । तस्मा॑त् । शि॒ष्टाः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः ।
जा॒य॒न्ते॒ । चित् । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । यत् । हि । मन॑सा । चे॒तय॑ते । तत् । वा॒चा ।
वद॑ति । म॒ना । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । यत् । हि । मन॑सा । अ॒भि॒गच्छ॑तीत्य॑भि - गच्छ॑ति ।
तत् । क॒रोति॑ । धीः । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । यत् । हि । मन॑सा । ध्याय॑ति । तत् । वा॒चा ।

TS 6.1.7.5

TS 6.1.7.5

Samhita Paata

वद॑ति॒ दक्षि॑णा॒ऽसी॒त्याह॒ दक्षि॑णा॒ ह्येषा॑ य॒ज्ञिया॒ऽसी॒त्याह॒ य॒ज्ञिया॑मे॒वैनौ॑ करोति॒ क्षत्रि॑या॒सी॒त्याह॒ क्षत्रि॑या॒
ह्येषा॑ ऽदि॒तिर॑स्यु॒भय॑त॒रशी॑र्ष्णी॒त्याह॒ यदे॒वाऽऽदि॑त्यः प्रा॒यणी॑यो य॒ज्ञाना॑मादि॒त्य उ॑द॒यनी॑य॒स्तस्मा॑दे॒वमा॑ह॒
यद॑ब॒द्धा स्या॑दय॒ता स्या॑द्यत् प॒दिब॒द्धा-ऽनु॑स्तर॑णी स्यात् प्र॒मायु॑को यज॑मानः स्या - []

Pada Paata

वद॑ति । दक्षि॑णा । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । दक्षि॑णा । हि । ए॒षा । य॒ज्ञिया॑ । अ॒सि॒ । इति॑
। आ॒ह॒ । य॒ज्ञिया॑म् । ए॒व । ए॒ना॒म् । क॒रोति॑ । क्षत्रि॑या । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । क्षत्रि॑या ।

हि । ए॒षा । अ॒दि॒तिः । अ॒सि । उ॒भ॒यत॑श्श्री॒र्ष्णीत्यु॑भ॒यतः॑ - श्री॒र्ष्णी । इति॑ । आ॒ह । यत् ।
 ए॒व । आ॒दि॒त्यः । प्रा॒य॒णी॒य इति॑ प्र - अ॒य॒णी॒यः । य॒ज्ञा॒ना॒म् । आ॒दि॒त्यः । उ॒द॒य॒नी॒य इत्यु॑त्
 - अ॒य॒नी॒यः । तस्मा॑त् । ए॒वम् । आ॒ह । यत् । अब॑द्धा । स्यात् । अ॒य॒ता । स्यात् । यत्
 । प॒दि॒ब॒द्धेति॑ प॒दि - ब॒द्धा । अ॒नु॒स्तर॑णीत्य॒नु - स्तर॑णी । स्यात् । प्र॒मा॒यु॒क इति॑ प्र - मा॒यु॒कः
 । यज॑मानः । स्यात् ।

TS 6.1.7.6

TS 6.1.7.6

Samhita Paata

-द्यत् कर्णगृहीता वार्त्रघ्नी स्यात् स वाऽन्यं जिनीयात् तं वाऽन्यो जिनीयान्मित्रस्त्वा पदि बद्धात्वित्याह
 मित्रो वै शिवो देवानां तेनैवैनां पदि बद्धाति पूषाऽद्धनः पात्वित्याहेयं वै पूषेमामेवास्या अधिपामकः
 समष्ट्या इन्द्राया-द्व्यक्षयेत्याहेन्द्रमेवास्या अद्व्यक्षं करो - []

Pada Paata

यत् । क॒र्ण॒गृ॒ही॒तेति॑ क॒र्ण॒-गृ॒ही॒ता । वा॒र्त्र॒घ्नी॒ति वा॒र्त्र - घ्नी । स्यात् । सः । वा । अ॒न्यम् ।
 जि॒नी॒यात् । तम् । वा । अ॒न्यः । जि॒नी॒यात् । मि॒त्रः । त्वा । प॒दि । ब॒द्धा॒तु । इति॑ । आ॒ह
 । मि॒त्रः । वै । शि॒वः । दे॒वा॒ना॒म् । तेन॑ । ए॒व । ए॒ना॒म् । प॒दि । ब॒द्धा॒ति । पू॒षा । अ॒द्ध॒नः
 । पा॒तु । इति॑ । आ॒ह । इ॒यम् । वै । पू॒षा । इ॒मा॒म् । ए॒व । अ॒स्याः । अ॒धि॒पा॒मि॒त्यधि॑ -
 पा॒म् । अ॒कः । स॒म॒ष्ट्या इति॑ सं - अ॒ष्ट्यै । इ॒न्द्रा॒य । अ॒द्व्य॒क्ष॒ये॒त्यधि॑ - अ॒क्षाय॑ । इति॑ ।
 आ॒ह । इ॒न्द्र॒म् । ए॒व । अ॒स्याः । अ॒द्व्य॒क्ष॒मि॒त्यधि॑ - अ॒क्षम् । क॒रो॒ति ।

TS 6.1.7.7

TS 6.1.7.7

Samhita Paata

-त्यनु॑ त्वा मा॒ता म॑न्यता॒मनु॑ पि॒तेत्या॒हा-नु॑मतयै॒वैन॑या क्रीणाति॑ सा दे॒वि दे॒वम॑च्छे॒हीत्या॑ह दे॒वी
ह्येषा॑ दे॒वः सोम॑ इन्द्रा॒य सोम॑मित्या॒हेन्द्रा॑य हि सोमं॑ आ॒ह्रिय॑ते यदे॒तद्-यजु॑र्न ब्रूयात् परा॑च्ये॒व
सोम॑क्रय॒णीयाद्-रु॒द्रस्त्वाऽऽ वर्त॑य॒त्वित्या॑ह रु॒द्रो वै क्रू॒रो - []

Pada Paata

अ॒न्वि॒ति॑ । त्वा॒ । मा॒ता । म॑न्य॒ताम् । अ॒न्वि॒ति॑ । पि॒ता । इति॑ । आ॒ह॒ । अ॒नु॑म॒तये॒त्यनु॑ -
म॒तया॑ । ए॒व । ए॒नया॑ । क्री॒णा॒ति॑ । सा । दे॒वि । दे॒वम् । अ॒च्छ॑ । इ॒हि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । दे॒वी
। हि॒ । ए॒षा । दे॒वः । सोमः॑ । इन्द्रा॒य । सोम॑म् । इति॑ । आ॒ह॒ । इन्द्रा॒य । हि॒ । सोमः॑ ।
आ॒ह्रिय॑त॒ इत्या॑ - ह्रिय॑ते । यत् । ए॒तत् । यजुः॑ । न । ब्रू॒यात् । परा॑ची । ए॒व । सोम॑क्रय॒णीति॑
सोम॑ - क्रय॒णी । इ॒यात् । रु॒द्रः । त्वा॒ । एति॑ । वर्त॑य॒तु । इति॑ । आ॒ह॒ । रु॒द्रः । वै । क्रू॒रः ।

TS 6.1.7.8**TS 6.1.7.8****Samhita Paata**

दे॒वानां॑ तमे॒वास्यै॑ प॒रस्ता॑द्-द॒धात्या॑वृ॒त्त्यै॑ कू॒रमि॑व वा ए॒तत् क॑रोति॒ यद्-रु॒द्रस्य॑ की॒र्तय॑ति मि॒त्रस्य॑
 प॒थेत्या॑ह॒ शान्त्यै॑ वा॒चा वा ए॒ष वि क्री॑णीते॒ यः सोम॑क्रय॒ण्या स्व॑स्ति सोम॑सखा॒ पुन॑रोहि॒ स॒ह
 र॒य्येत्या॑ह वा॒चैव वि॒क्रीय॑ पुन॑रा॒त्मन् वाचं॑ धृ॒त्तेऽनु॑पदासुकाऽस्य॒ वाग्भ॑वति॒ य एवं वे॑द () ॥

Pada Paata

दे॒वाना॑म् । तम् । ए॒व । अ॒स्यै॑ । प॒रस्ता॑त् । द॒धाति॑ । आ॒वृत्त्या॑ इत्या - वृ॒त्त्यै॑ । कू॒रम् । इ॒व
 । वै । ए॒तत् । क॑रोति॒ । यत् । रु॒द्रस्य॑ । की॒र्तय॑ति । मि॒त्रस्य॑ । प॒था । इति॑ । आ॒ह ।
 शान्त्यै॑ । वा॒चा । वै । ए॒षः । वी॒तिं । क्री॒णीते॑ । यः । सोम॑क्रय॒ण्येति॑ सोम - क्रय॒ण्या ।
 स्व॑स्ति । सोम॑स॒खेति॑ सोम - स॒खा । पुनः॑ । ए॒तिं । इ॒हि । स॒ह । र॒य्या । इति॑ । आ॒ह ।
 वा॒चा । ए॒व । वि॒क्रीयेति॑ वि - क्री॒यं । पुनः॑ । आ॒त्मन् । वाच॑म् । धृ॒त्ते । अनु॑पदासुकेत्यनु॑प
 - दासु॒का । अ॒स्य । वाक् । भ॒वति॑ । यः । ए॒वम् । वे॑द () ॥

TS 6.1.8.1**TS 6.1.8.1****Samhita Paata**

षट् पदान्यनु नि क्रामति षडहं वाङ्माति वदत्युत सँवथ्सुरस्यायने यावत्येव वाक्तामव रुन्धे सप्तमे
पदे जुहोति सप्तपदा शक्करी पशवः शक्करी पशूनेवाव रुन्धे सप्त ग्राम्याः पशवः सप्ताऽऽरण्याः
सप्त छन्दाऽस्युभयस्यावरुद्धयै वस्व्यसि रुद्राऽसीत्याह रूपमेवास्या एतन् महिमानं - []

Pada Paata

षट् । पदानि । अनु । नीति । क्रामति । षडहमिति षट् - अहम् । वाक् । न । अतीति
। वदति । उत । सँवथ्सुरस्येति सं-वथ्सुरस्य । अयने । यावती । एव । वाक् । ताम् ।
अवेति । रुन्धे । सप्तमे । पदे । जुहोति । सप्तपदेति सप्त - पदा । शक्करी । पशवः । शक्करी
। पशून् । एव । अवेति । रुन्धे । सप्त । ग्राम्याः । पशवः । सप्त । आरण्याः । सप्त ।
छन्दाऽसि । उभयस्य । अवरुद्धया इत्यव - रुद्धयै । वस्वी । असि । रुद्रा । असि । इति
। आह । रूपम् । एव । अस्याः । एतत् । महिमानम् ।

TS 6.1.8.2

TS 6.1.8.2

Samhita Paata

व्याचष्टे बृहस्पतिस्त्वा सुप्ते रणवत्वित्याह ब्रह्म वै देवानां बृहस्पति-ब्रह्मणैवास्मै पशूनव रुन्धे रुद्रो
वसुभिरा चिकेत्वित्याहाऽऽवृत्त्यै पृथिव्यास्त्वा मूर्द्धन्ना जिघर्मि देवयजन इत्याह पृथिव्या ह्येष मूर्द्धा
यद्-देवयजनमिडायाः पद इत्याहेडाये ह्येतत् पदं यथ सोमक्रयण्यै घृतवति स्वाहे - []

Pada Paata

व्याचष्ट इति वि-आचष्टे । बृहस्पतिः । त्वा । सुम्ने । रण्वतु । इति । आह । ब्रह्म । वै ।
 देवानाम् । बृहस्पतिः । ब्रह्मणा । एव । अस्मै । पशून् । अवेति । रुन्धे । रुद्रः । वसुभिरिति
 वसु - भिः । एति । चिकेतु । इति । आह । आवृत्त्या इत्या - वृत्त्यै । पृथिव्याः । त्वा ।
 मूर्द्धन् । एति । जिघर्मि । देवयजन् इति देव-यजने । इति । आह । पृथिव्याः । हि । एषः
 । मूर्द्धा । यत् । देवयजन्मिति देव - यजन्म् । इडायाः । पदे । इति । आह । इडायाँ ।
 हि । एतत् । पदम् । यत् । सोमक्रयण्या इति सोम - क्रयण्यै । घृतवतीति घृत-वति । स्वाहा ।

TS 6.1.8.3**TS 6.1.8.3****Samhita Paata**

-त्याह यदेवास्यै पदाद्-घृतमपीड्यत तस्मादेवमाह यदद्धर्युरेनग्रावाहुतिं जुहुयादन्धोऽद्धर्युः स्याद्-
 रक्षांसि यज्ञं हन्युरहिरण्यमुपास्य जुहोत्यग्निवत्येव जुहोति नान्धोऽद्धर्यु भवति न यज्ञं रक्षांसि
 घ्नन्ति काण्डेकाण्डे वै क्रियमाणे यज्ञं रक्षांसि जिघांसन्ति परिलिखितं रक्षः परिलिखिता
 अरातय इत्याह रक्षसामपहत्या - []

Pada Paata

इति । आह । यत् । एव । अस्थै । पदात् । घृतम् । अपीड्यत । तस्मात् । एवम् । आह

। यत् । अ॒द्ध्युः । अ॒न॒ग्नौ । आहु॑ति॒मित्या - हु॒तिम् । जुहु॑यात् । अ॒न्धः । अ॒द्ध्युः । स्या॒त् ।
 । रक्षा॑सि । य॒ज्ञम् । ह॒न्युः । हि॒र॒ण्यम् । उ॒पा॒स्येत्यु॑प - अ॒स्यं । जुहो॑ति । अ॒ग्नि॒वती॑त्य॒ग्नि -
 व॒ति । ए॒व । जुहो॑ति । न । अ॒न्धः । अ॒द्ध्युः । भव॑ति । न । य॒ज्ञम् । रक्षा॑सि । घ्नन्ति॒
 । काण्डे॑काण्ड॒ इति॑ काण्डे - का॒ण्डे । वै । क्रि॒यमा॑णे । य॒ज्ञम् । रक्षा॑सि । जिघा॑स॒न्ति ।
 परि॑लि॒खित॑मि॒ति परि॑ - लि॒खित॑म् । रक्षः॑ । परि॑लि॒खिता॑ इति॒ परि॑ - लि॒खिताः॑ । अ॒रा॒तयः॑ ।
 इति॑ । आ॒ह । रक्ष॑साम् । अप॑ह॒त्या इत्य॑प - ह॒त्यै ।

TS 6.1.8.4

TS 6.1.8.4

Samhita Paata

इ॒दम॒हः॑ रक्ष॑सो ग्री॒वा अपि॑ कृ॒न्तामि॑ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्विष्म॑ इत्या॒ह द्वौ॑ वाव॒ पुरु॑षौ॒ यं
 चैव॑ द्वेष्टि॒ यश्चैनं॑ द्वेष्टि॒ तयो॑रे॒वान॑न्तरा॒यं ग्री॒वाः कृ॑न्त॒ति प॒शवो॑ वै सोम॑क्रय॒ण्यै प॒दं या॑व॒त्तमू॑तः॒ सं
 व॑प॒ति प॒शून्ने॒वाव॑ रु॒न्धेऽस्मे॑ रा॒य इति॑ सं॒व॑प॒त्यात्मा॑न॒मे॒वाद्ध्युः॑ - []

Pada Paata

इ॒दम् । अ॒हम् । रक्ष॑सः । ग्री॒वाः । अपी॑ति । कृ॒न्ता॒मि । यः । अ॒स्मा॑न् । द्वेष्टि॑ । यम्
 । च॒ । व॒यम् । द्विष्मः॑ । इति॑ । आ॒ह । द्वौ॑ । वाव॑ । पुरु॑षौ । यम् । च॒ । ए॒व । द्वेष्टि॑
 । यः । च॒ । ए॒नम् । द्वेष्टि॑ । तयोः॑ । ए॒व । अ॒न॑न्तरा॒यमित्य॑न॒न्तः - आ॒यम् । ग्री॒वाः ।
 कृ॑न्त॒ति । प॒शवः॑ । वै । सोम॑क्रय॒ण्या इति॑ सोम - क्रय॒ण्यै । प॒दम् । या॑व॒त्तमू॑तमि॒ति याव॑त्
 - त्मू॑तम् । समि॑ति । व॒प॒ति । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । अ॒स्मे इति॑ । रा॒यः । इति॑

। समितिं । वपति । आत्मानम् । एव । अद्ध्युः ।

TS 6.1.8.5

TS 6.1.8.5

Samhita Paata

पशुभ्यो नान्तरेति त्वे राय इति यजमानाय प्र यच्छति यजमान एव रयिं दधाति तोते राय इति पत्न्या अर्द्धो वा एष आत्मनो यत् पत्नी यथा गृहेषु निधत्ते तादृगेव तत् त्वष्टीमती ते सपेयेत्याह त्वष्टा वै पशूनां मिथुनानां रूपकृद्-रूपमेव पशुषु दधात्यस्मै वै लोकाय गार्हपत्य आ धीयते () ऽमुष्मा आहवनीयो यद्-गार्हपत्य उपवपेदस्मिन् लोके पशुमान्थ स्याद्-यदाहवनीये ऽमुष्मिन् लोके पशुमान्थ स्यादुभयोरुप वपत्युभयोरेवैनं लोकयोः पशुमन्तं करोति ॥

Pada Paata

पशुभ्य इति पशु - भ्यः । न । अन्तः । एति । त्वे इति । रायः । इति । यजमानाय । प्रेति । यच्छति । यजमाने । एव । रयिम् । दधाति । तोते । रायः । इति । पत्न्यै । अर्द्धः । वै । एषः । आत्मनः । यत् । पत्नी । यथा । गृहेषु । निधत्त इति नि - धत्ते । तादृक् । एव । तत् । त्वष्टीमती । ते । सपेय । इति । आह । त्वष्टा । वै । पशूनाम् । मिथुनानाम् । रूपकृदिति रूप - कृत् । रूपम् । एव । पशुषु । दधाति । अस्मै । वै । लोकाय । गार्हपत्य इति गार्ह - पत्यः । एति । धीयते () । अमुष्मै । आहवनीय इत्या - हवनीयः । यत् । गार्हपत्य इति गार्ह - पत्ये । उपवपेदित्युप - वपेत् । अस्मिन् । लोके

। प॒शुमानि॑ति प॒शु - मान् । स्यात् । यत् । आ॒ह॒वनी॑य॒ इत्या॑ - ह॒वनी॑ये । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के
। प॒शुमानि॑ति प॒शु - मान् । स्यात् । उ॒भयोः॑ । उ॒पेति॑ । व॒प॒ति । उ॒भयोः॑ । ए॒व । ए॒नम्
। लो॒कयोः॑ । प॒शुमन्त॑मिति प॒शु - मन्त॑म् । क॒रोति॑ ॥

TS 6.1.9.1

TS 6.1.9.1

Samhita Paata

ब्र॒ह्मवा॒दिनो॑ वदन्ति वि॒चित्यः॑ सोमा(३) न वि॒चित्या(३) इति॑ सोमो॒ वा ओष॑धीनाः॒ राजा॑ तस्मि॒न्.
यदाप॑न्नं ग्र॒सित॑मे॒वास्य॑ तद्-यद्-वि॒चिनु॑याद्-यथा॒ ऽऽस्या॑द्ग॒सितं॑ नि॒ष्विद॑ति॒ तादृ॑गे॒व तद्य॑न्न वि॒चिनु॑याद्-
यथा॒ ऽक्ष॑न्नाप॑न्नं वि॒धाव॑ति॒ तादृ॑गे॒व तत् क्षो॑धु॒को ऽद्भ्युः॑ स्यात् क्षो॑धु॒को यज॑मानः॒ सोम॑विक्रयि॒न्थ
सोम॑श् शो॒धये॑त्ये॒व ब्रू॑याद् यदी॒तरं॑ - []

Pada Paata

ब्र॒ह्मवा॒दिन् इति॑ ब्रह्म - वा॒दिनः॑ । व॒दन्ति॑ । वि॒चित्य॑ इति॑ वि-चित्यः॑ । सोमा(३): । न ।
वि॒चित्या(३) इति॑ वि - चित्या(३): । इति॑ । सोमः॑ । वै । ओष॑धीनाम् । राजा॑ । तस्मि॒न् । यत्
। आप॑न्नमित्या - प॒न्नम् । ग्र॒सितम् । ए॒व । अ॒स्य । तत् । यत् । वि॒चिनु॑यादिति॑ वि - चिनुयात्
। यथा॑ । आ॒स्यात् । ग्र॒सितम् । नि॒ष्विद॑तीति॑ निः - स्विदति॑ । तादृ॑क् । ए॒व । तत् । यत्
। न । वि॒चिनु॑यादिति॑ वि - चिनुयात् । यथा॑ । अ॒क्षन् । आप॑न्नमित्या - प॒न्नम् । वि॒धाव॑तीति॑
वि - धाव॑ति । तादृ॑क् । ए॒व । तत् । क्षो॑धु॒कः । अ॒द्भ्युः॑ । स्यात् । क्षो॑धु॒कः । यज॑मानः ।
सोम॑विक्रयि॒न्निति॑ सोम॑ - विक्रयि॒न् । सोम॑म् । शो॒धय॑ । इति॑ । ए॒व । ब्रू॑यात् । यदि॑ । इ॒तरम् ।

TS 6.1.9.2

TS 6.1.9.2

Samhita Paata

यदी॑तरमु॒भये॑नैव सोम॑विक्र॒यिणं॑-मर्पयति॑ तस्मा॑त् सोम॑विक्र॒यी क्षो॑धु॒को ऽरु॒णो ह॑ स्मा॒ऽऽ*हौप॑वेशिः
सोम॑क्रय॒ण ए॒वाहं॑ तृ॒तीय स॑व॒नम॑व॒ रुन्ध॑ इति॑ पशू॒नां च॑र्मन् मिमी॑ते प॒शून्नेवा॑व॒ रुन्धे॑ प॒शवो॑ हि
तृ॒तीयः॑ स॒र्वन् यं॑ का॒मये॑ताप॒शुः स्या॑दित्यृ॒क्षत॑स्तस्य॑ मिमी॑त॒र्क्षं वा॑ अप॒शव्य॑मप॒शुरे॒व भ॑वति॒ यं
का॒मये॑त प॒शुमान्थ॑ स्या॒ - []

Pada Paata

यदि॑ । इ॒तरम् । उ॒भये॑न । ए॒व । सोम॑विक्र॒यिण॑मि॒तिं सोम॑ - वि॒क्रयि॑णम् । अ॒र्पय॑ति ।
तस्मा॑त् । सोम॑विक्र॒यीति॑ सोम॑ - वि॒क्रयी॑ । क्षो॑धु॒कः । अ॒रुणः॑ । ह॒ । स्म॒ । आ॒ह॒ ।
औप॑वेशि॒रित्यौप॑-वेशिः । सोम॑क्रय॒ण इति॑ सोम॑ - क्रय॒णे । ए॒व । अ॒हम् । तृ॒तीयस॑व॒नमि॑तिं
तृ॒तीय - स॒वनम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । इति॑ । प॒शूनाम् । च॑र्मन् । मि॒मी॒ते । प॒शून् । ए॒व ।
अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । प॒शवः॑ । हि । तृ॒तीयम् । स॒र्वनम् । यम् । का॒मये॑त । अप॒शुः । स्या॑त्
। इति॑ । ऋ॒क्षतः॑ । तस्य॑ । मि॒मी॒त॒ । ऋ॒क्षम् । वै । अप॒शव्यम् । अप॒शुः । ए॒व । भ॑वति॒
। यम् । का॒मये॑त । प॒शुमानि॑ति प॒शु - मान् । स्या॑त् ।

TS 6.1.9.3

TS 6.1.9.3

Samhita Paata

-दिति॑ लो॒म॒त॒स्तस्य॑ मि॒मी॒तै॒तद्वै॑ प॒शूना॑ꣳ रू॒पꣳ रू॒पेणै॒वास्मै॑ प॒शून्व॑ रु॒न्धे प॒शु॒मा॒ने॒व भ॑वत्य॒पाम॑न्तै॒
क्री॒णा॒ति॒ सर॑स॒मे॒वैनं॑ क्री॒णा॒त्य॒मा॒त्योऽसी॒त्या॒हा॒मै॒वैनं॑ कुरु॒ते शु॒क्र॒स्ते॒ ग्र॒ह॒ इ॒त्या॒ह शु॒क्रो ह्य॑स्य॒ ग्र॒हो
ऽन॒साऽच्छ॑ या॒ति म॒हि॒मानं॑-मे॒वा॒स्याच्छ॑ या॒त्यन॒सा - []

Pada Paata

इति॑ । लो॒म॒तः । तस्य॑ । मि॒मी॒त । ए॒तत् । वै । प॒शूना॑म् । रू॒पम् । रू॒पेण॑ । ए॒व । अ॒स्मै
। प॒शून् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । प॒शु॒मा॒नि॒तिं प॒शु - मा॒न् । ए॒व । भ॒व॒ति । अ॒पाम् । अ॒न्तै॑ ।
क्री॒णा॒ति । सर॑स॒मि॒ति स॒र॒सम् । ए॒व । ए॒नम् । क्री॒णा॒ति । अ॒मा॒त्यः । अ॒सि । इति॑ । आ॒ह
। अ॒मा । ए॒व । ए॒नम् । कुरु॑ते । शु॒क्रः । ते॒ । ग्र॒हः । इति॑ । आ॒ह । शु॒क्रः । हि । अ॒स्य
। ग्र॒हः । अ॒न॒सा । अ॒च्छ॑ । या॒ति । म॒हि॒मानं॑म् । ए॒व । अ॒स्य । अ॒च्छ॑ । या॒ति । अ॒न॒सा ।

TS 6.1.9.4

TS 6.1.9.4

Samhita Paata

ऽच्छ याति तस्मादनोवाह्यः सुमे जीवनं यत्र खलु वा एतः शीर्ष्णा हरन्ति तस्माच्छीरः षह्यं
गिरौ जीवनमभि त्यं देवः सवितारमित्यति-च्छन्दसर्चा मिमीते ऽतिच्छन्दा वै सर्वाणि छन्दांसि
सर्वेभिरेवैनं छन्दोभिर्मिमीते वर्ष्म वा एषा छन्दसां यदतिच्छन्दा यदतिच्छन्दसर्चा मिमीते वर्ष्मेवैनः
समानानां करोत्येकैकयोथ सर्ग- []

Pada Paata

अच्छ । याति । तस्मात् । अनोवाह्यमित्यनः - वाह्यम् । सुमे । जीवनम् । यत्र । खलु ।
वै । एतम् । शीर्ष्णा । हरन्ति । तस्मात् । शीरः षह्यमित्यति शीरः षह्यम् । गिरौ । जीवनम्
। अभीति । त्यम् । देवम् । सवितारम् । इति । अतिच्छन्दसेत्यति - छन्दसा । ऋचा
। मिमीते । अतिच्छन्दा इत्यति - छन्दाः । वै । सर्वाणि । छन्दांसि । सर्वेभिः । एव
। एनम् । छन्दोभिरिति छन्दः-भिः । मिमीते । वर्ष्म । वै । एषा । छन्दसाम् । यत् ।
अतिच्छन्दा इत्यति - छन्दाः । यत् । अतिच्छन्दसेत्यति-छन्दसा । ऋचा । मिमीते । वर्ष्म
। एव । एनम् । समानानाम् । करोति । एकैकयेत्येकया - एकया । उथ्सर्गमित्युत् - सर्गम् ।

TS 6.1.9.5

TS 6.1.9.5

Samhita Paata

मिमीते ऽयातयाम्प्रियायातयाम्प्रियैवैनं मिमीते तस्मान्नानावीर्या अङ्गुलयः सर्वास्वङ्गुष्ठमुप नि गृह्णाति
तस्माथ् समावद्वीर्योऽन्याभि-रङ्गुलिभिस्तस्माथ् सर्वा अनु सं चरति यथ सह सर्वाभिर्मिमीते सश्लिष्टा

अङ्गुल॑यो जाये॒र-नेक॑यैकयो॒थ सर्ग॑ मिमी॒ते तस्मा॑द् विभ॑क्ता जायन्ते॒ पञ्च॑ कृत्वो॒ यजु॑षा मिमी॒ते
पञ्चा॑क्षरा प॒ङ्क्तिः पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञमे॒वाव॑ रुन्धे॒ पञ्च॑ कृत्व॑स्तूष्णीं- []

Pada Paata

मि॒मी॒ते । अया॑तयाम्नि॒याया॑तयाम्नि॒येत्य॑या॒तयाम्नि॒या-अ॒या॒त॒या॒मि॒या । ए॒व । ए॒न॒म् । मि॒मी॒ते ।
तस्मा॑त् । नाना॑वीर्या॒ इति॑ नाना॑ - वी॒र्याः । अ॒ङ्गुल॑यः । सर्वा॑सु । अ॒ङ्गुष्ठ॑म् । उप॑ । नीति॑
। गृ॒ह्णा॒ति । तस्मा॑त् । सु॒माव॑द्दीर्य॒ इति॑ सु॒माव॑त् - वी॒र्यः । अ॒न्याभिः॑ । अ॒ङ्गुलि॑भिरित्य॒ङ्गुलि॑ -
भिः । तस्मा॑त् । सर्वाः॑ । अनु॑ । समि॒ति । च॒र॒ति । यत् । सु॒ह । सर्वा॑भिः । मिमी॒त ।
सः॒श्शि॑ष्टा॒ इति॑ सं - श्लि॒ष्टाः । अ॒ङ्गुल॑यः । जा॒ये॒रन् । एक॑यैक॒येत्येक॑या-ए॒क॒या । उ॒ध्स॑र्गमित्यु॒त्
- सर्ग॑म् । मि॒मी॒ते । तस्मा॑त् । विभ॑क्ता॒ इति॑ वि - भ॒क्ताः । जा॒य॒न्ते । पञ्च॑ । कृत्वः॑ । यजु॑षा
। मि॒मी॒ते । पञ्चा॑क्षरेति॒ पञ्च॑ - अ॒क्षरा॑ । प॒ङ्क्तिः । पाङ्क्तः॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अवे॑ति॒ ।
रुन्धे॑ । पञ्च॑ । कृत्वः॑ । तूष्णी॑म् ।

TS 6.1.9.6

TS 6.1.9.6

Samhita Paata

-दश॑ सं प॑द्यन्ते दशा॑क्षरा वि॒राड॑न् वि॒राड् वि॒राजै॑वान्नाद्य॒मव॑ रुन्धे॒ यद् यजु॑षा मिमी॒ते भू॒तमे॒वाव॑
रुन्धे॒ यत् तूष्णीं॑ भ॑विष्यद्-यद्-वै तावा॑नेव सोमः॒ स्याद् याव॑न्तं मिमी॒ते यज॑मानस्यैव स्या॒न्नापि॑
सदु॒स्यानां॑ प्र॒जाभ्य॒स्त्वेत्यु॒प समू॑हति सदु॒स्याने॒वान्वा भ॑जति॒ वास॒सोप॑ नह्यति॒ सर्व॑दे॒वत्यै॑ वै - []

Pada Paata

दशं । समितिं । पृथन्ते । दशाक्षरेति दशं - अक्षरा । विराडिति वि - राट् । अन्नम् ।
 विराडिति वि - राट् । विराजेति वि - राजा । एव । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अवेति । रुन्धे
 । यत् । यजुषा । मिमीते । भूतम् । एव । अवेति । रुन्धे । यत् । तूष्णीम् । भविष्यत्
 । यत् । वै । तावान् । एव । सोमः । स्यात् । यावन्तम् । मिमीते । यजमानस्य । एव
 । स्यात् । न । अपीति । सदस्यानाम् । प्रजाभ्य इति प्र - जाभ्यः । त्वा । इति । उपे
 । समितिं । ऊहति । सदस्यान् । एव । अन्वाभञ्जतीत्यनु-आभञ्जति । वासंसा । उपेति ।
 नह्यति । सर्वदेवत्यमिति सर्व - देवत्यम् । वै ।

TS 6.1.9.7**TS 6.1.9.7****Samhita Paata**

वासः सर्वाभिरेवैनं देवताभिः समर्द्धयति पशवो वै सोमः प्राणाय त्वेत्युपं नह्यति प्राणमेव पशुषु
 दधाति व्यानाय त्वेत्यनुं शृन्थति व्यानमेव पशुषु दधाति तस्मात् स्वपन्तं प्राणा न जहति ॥

Pada Paata

वासः । सर्वाभिः । एव । एनम् । देवताभिः । समितिं । अर्द्धयति । पशवः । वै । सोमः ।
 प्राणायेति प्र - अनाय । त्वा । इति । उपेति । नह्यति । प्राणमिति प्र - अनम् । एव । पशुषु

। दुधा॒ति । व्या॒नाये॑ति॒ वि - अ॒नाय॑ । त्वा॒ । इति॑ । अ॒न्वि॒ति॑ । शृ॒न्थ॒ति॑ । व्या॒नमि॑ति॒ वि -
अ॒नम् । ए॒व । प॒शुषु॑ । दुधा॒ति । तस्मा॑त् । स्व॒पन्त॑म् । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । न । ज॒ह॒ति॑ ॥

TS 6.1.10.1

TS 6.1.10.1

Samhita Paata

यत् क॒लया॑ ते श॒फेनं॑ ते क्री॒णानी॑ति॒ पणे॑तागो॒अर्घः॑ सोमं॑ कुर्या॒दगो॑अर्घं॒ यज॑मान॒-मगो॑अर्घम॒द्ध्यु
गोस्तु॑ म॒हिमानं॑ नाव॑ तिरे॒द् गवा॑ ते क्री॒णानी॑त्ये॒व ब्रू॑याद् गो॒अर्घमे॒व सोमं॑ क॒रोति॑ गो॒अर्घं॒ यज॑मानं
गो॒अर्घम॑द्ध्यु न गो॒महि॑मान॒मव॑ तिरत्य॒जया॑ क्री॒णाति॑ सत॑पस॒मेवैनं॑ क्री॒णाति॑ हिर॑ण्येन क्री॒णाति॑
सशु॑क्रमे॒वै - []

Pada Paata

यत् । क॒लया॑ । ते । श॒फेनं॑ । ते । क्री॒णानि॑ । इति॑ । प॒णे॒त । अ॒गो॒अर्घ॑मित्य॒गो - अ॒र्घम्
। सोमं॑म् । कुर्या॒त् । अ॒गो॒अर्घ॑मित्य॒गो - अ॒र्घम् । यज॑मानम् । अ॒गो॒अर्घ॑मित्य॒गो - अ॒र्घम् ।
अ॒द्ध्युम् । गोः । तु । म॒हिमानं॑म् । न । अ॒वेति॑ । तिरे॒त् । गवा॑ । ते । क्री॒णानि॑ । इति॑
। ए॒व । ब्रू॑यात् । गो॒अर्घ॑मिति॒ गो - अ॒र्घम् । ए॒व । सोमं॑म् । क॒रोति॑ । गो॒अर्घ॑मिति॒ गो -
अ॒र्घम् । यज॑मानम् । गो॒अर्घ॑मिति॒ गो - अ॒र्घम् । अ॒द्ध्युम् । न । गोः । म॒हिमानं॑म् । अ॒वेति॑
। ति॒रति॑ । अ॒जया॑ । क्री॒णाति॑ । सत॑पस॒मिति॑ स - त॒पस॑म् । ए॒व । ए॒नम् । क्री॒णाति॑ ।
हिर॑ण्येन । क्री॒णाति॑ । सशु॑क्रमिति॒ स - शु॒क्रम् । ए॒व ।

TS 6.1.10.2**TS 6.1.10.2****Samhita Paata**

-नं॑ क्रीणाति॑ धेन्वा॑ क्रीणाति॑ साशि॑रमे॒वैनं॑ क्रीणात्यृष॑भेण॑ क्रीणाति॑ सेन्द्र॑मे॒वैनं॑ क्रीणात्यन॑डुहा॑ क्रीणाति॑
 वह्नि॑र्वा अ॒न॒ड्वान्॑ वह्नि॑नैव वह्नि॑ य॒ज्ञस्य॑ क्रीणाति॑ मिथु॑नाभ्यां॑ क्रीणाति॑ मिथु॑नस्याव॑रुद्ध्यै॑ वास॑सा
 क्रीणाति॑ सर्व॑देव॒त्यं॑ वै वा॒सः सर्वा॑भ्य ए॒वैनं॑ दे॒वता॑भ्यः क्रीणाति॑ द॒शं सं प॑द्यन्ते द॒शाक्ष॑रा वि॒राडन्नं॑
 वि॒राड् वि॒राजै॑वान्नाद्य॒मव॑ रुन्धे - []

Pada Paata

ए॒नम् । क्री॒णा॒ति । धे॒न्वा । क्री॒णा॒ति । साशि॑रमि॒ति स - आ॒शि॒रम् । ए॒व । ए॒नम् ।
 क्री॒णा॒ति । ऋष॑भेण॑ । क्री॒णा॒ति । सेन्द्र॑मि॒ति स-इन्द्र॑म् । ए॒व । ए॒नम् । क्री॒णा॒ति । अ॒न॒डुहा॑
 । क्री॒णा॒ति । वह्निः॑ । वै । अ॒न॒ड्वान् । वह्नि॑ना । ए॒व । वह्नि॑ । य॒ज्ञस्य॑ । क्री॒णा॒ति ।
 मिथु॑नाभ्या॑म् । क्री॒णा॒ति । मिथु॑नस्य॑ । अ॒वरु॑द्ध्या इत्य॒व - रु॒द्ध्यै । वास॑सा । क्री॒णा॒ति ।
 सर्व॑दे॒वत्य॑मि॒ति सर्व॑ - दे॒वत्य॑म् । वै । वा॒सः । सर्वा॑भ्यः । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भ्यः ।
 क्री॒णा॒ति । द॒शं । समि॒ति । प॑द्यन्ते । द॒शाक्ष॑रेति॒ दश॑ - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑ वि - राट् । अन्न॑म्
 । वि॒राडिति॑ वि - राट् । वि॒राजे॑ति वि - राजा॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न - अद्य॑म् । अवे॑ति । रुन्धे॑ ।

TS 6.1.10.3

TS 6.1.10.3

Samhita Paata

तप॑सस्त॒नूरे॑सि प्र॒जाप॑तेर्वर्ण॒ इत्या॑ह प॒शुभ्य॑ ए॒व तद॑द्ध्यु॒र्नि हु॑त आ॒त्मनोऽना॑व्रस्काय॒ गच्छ॑ति श्रियं
प्र प॒शूना॑प्नोति॒ य ए॒वं वेद॑ शु॒क्रं ते शु॒क्रेण॑ क्रीणा॒मीत्या॑ह यथा य॒जुरे॒वैतद् दे॒वा वै येन॑ हिर॑ण्येन॒
सोम॑म॒क्रीण॑न् तद॑भी॒षहा पुन॑राऽद॑दत् को हि तेज॑सा वि॒क्रेष्य॑त् इति॒ येन॑ हिर॑ण्येन॒ - []

Pada Paata

तप॑सः । त॒नूः । अ॒सि । प्र॒जाप॑तेरिति॒ प्र॒जा - प॒तेः । वर्णः॑ । इति॑ । आ॒ह । प॒शुभ्य॑ इति॒
प॒शु - भ्यः॑ । ए॒व । तत् । अ॒द्ध्युः । नीति॑ । हु॒ते । आ॒त्मनः॑ । अना॑व्रस्कायेत्यना॑ -
व्रस्काय॑ । गच्छ॑ति । श्रिय॑म् । प्रेति॑ । प॒शून् । आ॒प्नोति॑ । यः । ए॒वम् । वेद॑ । शु॒क्रम्
। ते । शु॒क्रेण॑ । क्री॒णामि॑ । इति॑ । आ॒ह । यथा॑य॒जुरिति॑ यथा-य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् ।
दे॒वाः । वै । येन॑ । हिर॑ण्येन । सोम॑म् । अ॒क्रीण॑न् । तत् । अ॒भीष॑हेत्य॒भि-स॒हा । पुनः॑ ।
एति॑ । अ॒द॒दत् । कः । हि । तेज॑सा । वि॒क्रेष्य॑त् इति॒ वि - क्रेष्य॑ते । इति॑ । येन॑ । हिर॑ण्येन ।

TS 6.1.10.4

TS 6.1.10.4

Samhita Paata

सोमं॑ क्रीणीयात् तद॑भीषहा पुन॑रा द॑दीत् तेज॑ ए॒वाऽऽत्मन् ध॑त्तेऽस्मे ज्योतिः॑ सोमविक्रयिणि॑ तम्
इत्या॑ह ज्योति॑रेव यज॑माने दधाति॑ तम॑सा सोमविक्रयिण॑मर्पयति॑ यदनु॑पग्रथ्य ह॒न्याद्-द॑न्दशूका॒स्ताः
समा॑ः सर्पाः॑ स्यु॑रिदम॒हः सर्पा॑णां द॒न्दशूका॑नां ग्री॒वा उप॑ ग॒भ्रामीत्या॑हा-द॑न्दशूका॒स्ताः समा॑ः सर्पा
भव॑न्ति॒ तम॑सा सोमविक्रयिण॑ वि॒द्व्यति॑ स्वान् - []

Pada Paata

सोम॑म् । क्री॒णीयात् । तत् । अ॒भीषहेत्य॑भ - सहा॑ । पुनः॑ । एति॑ । द॒दीत् । तेजः॑ । ए॒व
। आ॒त्मन् । ध॒त्ते । अ॒स्मे इति॑ । ज्योतिः॑ । सोम॑विक्रयिणीति॑ सोम-विक्रयिणि॑ । तमः॑ ।
इति॑ । आ॒ह । ज्योतिः॑ । ए॒व । यज॑माने । द॒धाति॑ । तम॑सा । सोम॑विक्रयिण॑मिति॑ सोम -
विक्रयिण॑म् । अ॒र्पयति॑ । यत् । अनु॑पग्रथ्येत्यनु॑प - ग्रथ्य॑ । ह॒न्यात् । द॒न्दशूकाः॑ । ताम् ।
समा॑म् । सर्पाः॑ । स्युः॑ । इ॒दम् । अ॒हम् । सर्पा॑णाम् । द॒न्दशूका॑नाम् । ग्री॒वाः । उपेति॑ ।
ग॒भ्रामि॑ । इति॑ । आ॒ह । अ॒द॒न्दशूकाः॑ । ताम् । समा॑म् । सर्पाः॑ । भ॒वन्ति॑ । तम॑सा ।
सोम॑विक्रयिण॑मिति॑ सोम - विक्रयिण॑म् । वि॒द्व्यति॑ । स्वानं॑ ।

TS 6.1.10.5

TS 6.1.10.5

Samhita Paata

भ्राजेत्या॑हैते वा अ॒मुष्मिन् लो॒के सोम॑मरक्षन् तेभ्योऽधि॑ सोम॑माऽह॑रन्. यदे॒तेभ्यः॑ सोम॑क्रयणा॒-
न्नानु॑दिशेद॒क्रीतोऽस्य॑ सोमः॑ स्या॒न्नास्यै॑ते ऽमुष्मिन् लो॒के सोम॑ः रक्षेयु॑र्यदे॒तेभ्यः॑ सोम॑क्रयणाननु॑दिशति॑

क्री॒तौऽस्य॑ सोमो॑ भवत्ये॒तैऽस्यामु॒ष्मिन् लो॒के सोमः॑ रक्षन्ति ॥

Pada Paata

भ्राजं । इति॑ । आ॒ह । ए॒ते । वै । अ॒मुष्मिन् । लो॒के । सोमै॑म् । अ॒रक्षन् । तेभ्यः॑ ।
 अधी॑ति । सोमै॑म् । ए॒ति । अ॒हरन् । यत् । ए॒तेभ्यः॑ । सोम॒क्रय॑णानि॒ति सोम - क्रय॑णान् ।
 न । अ॒नुदि॑शेदित्य॑नु - दि॒शेत् । अ॒क्री॑तः । अ॒स्य । सोमः॑ । स्या॒त् । न । अ॒स्य । ए॒ते ।
 अ॒मुष्मिन् । लो॒के । सोमै॑म् । र॒क्षेयुः॑ । यत् । ए॒तेभ्यः॑ । सोम॒क्रय॑णानि॒ति सोम - क्रय॑णान् ।
 । अ॒नुदि॑शतीत्य॑नु - दि॒शति॑ । क्री॒तः । अ॒स्य । सोमः॑ । भ॒वति॑ । ए॒ते । अ॒स्य । अ॒मुष्मिन् ।
 । लो॒के । सोमै॑म् । र॒क्षन्ति ॥

TS 6.1.11.1

TS 6.1.11.1

Samhita Paata

वा॒रु॒णो वै क्री॒तः सोम॑ उप॑नद्धो मि॒त्रो न॒ एहि॑ सुमि॑त्रधा॒ इत्या॑ह॒ शान्त्या॑ इन्द्र॑स्यो॒रुमा वि॑श॒
 दक्षि॑णमित्या॑ह दे॒वा वै यः॑ सोम॑म॒क्री॑णन् तमिन्द्र॑स्यो॒रौ दक्षि॑ण॒ आ ऽसा॑दयन्नेष॒ खलु॑ वा ए॒तर॒हीन्द्रो॑
 यो यज॑ते तस्मा॑दे॒वमा॒होदा॑युषा॒ स्वा॒युषे॑त्या॑ह दे॒वता॑ ए॒वा-न्वा॒रभ्यो॑त् - []

Pada Paata

वारुणः । वै । क्रीतः । सोमः । उपेनद्ध इत्युपेनद्धः । मित्रः । नः । एति । इहि ।
 सुमित्रधा इति सुमित्र - धाः । इति । आह । शान्त्यै । इन्द्रस्य । ऊरुम् । एति । विश ।
 दक्षिणम् । इति । आह । देवाः । वै । यम् । सोमम् । अक्रीणन् । तम् । इन्द्रस्य ।
 ऊरौ । दक्षिणे । एति । असादयन् । एषः । खलु । वै । एतरहि । इन्द्रः । यः । यजते
 । तस्मात् । एवम् । आह । उदिति । आयुषा । स्वायुषेति सु - आयुषा । इति । आह ।
 देवताः । एव । अन्वारभ्येत्यनु - आरभ्य । उदिति ।

TS 6.1.11.2

TS 6.1.11.2

Samhita Paata

तिष्ठत्यु-र्वन्तरिक्ष-मन्विहीत्याहा-न्तरिक्षदेवत्यौ(1) ह्येतरहि सोमोऽदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद आ
 सीदेत्याह यथायजुरेवैतद् द्वि वा एनमेतदद्वयति यद् वारुणः सन्तं मैत्रं करोति वारुण्यर्चाऽऽ
 सादयति स्वयैवैनं देवतया समद्वयति वासंसा पर्यानहति सर्वदेवत्यं वै वासः सर्वाभिरेवै - []

Pada Paata

तिष्ठति । उरु । अन्तरिक्षम् । अन्विति । इहि । इति । आह । अन्तरिक्षदेवत्यं इत्यन्तरिक्ष
 - देवत्यः । हि । एतरहि । सोमः । अदित्याः । सदः । असि । अदित्याः । सदः ।
 एति । सीद । इति । आह । यथायजुरिति यथा-यजुः । एव । एतत् । वीति । वै । एनम्
 । एतत् । अद्वयति । यत् । वारुणम् । सन्तम् । मैत्रम् । करोति । वारुण्या । ऋचा

। ए॒ति॑ । स॒द॒य॒ति॑ । स्व॒यौ॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । दे॒वता॑या । स॒मि॒ति॑ । अ॒र्ध॒य॒ति॑ । वास॑सा ।
प॒र्या॒न॒हृ॒ती॒ति॑ परि - आ॒न॒हृ॒ति॑ । स॒र्व॒दे॒व॒त्य॑मि॒ति॑ सर्व॑ - दे॒व॒त्य॑म् । वै । वासः॑ । सर्वा॑भिः । ए॒व ।

TS 6.1.11.3

TS 6.1.11.3

Samhita Paata

-नं॑ दे॒वता॑भिः स॒म॒र्ध॒य॒त्यथो॑ रक्ष॑साम॒प॒ह॒त्यै॑ वने॑षु व्य॒न्त॒रि॒क्षं॑ त॒ता॒ने॒त्या॒ह॒ वने॑षु हि व्य॒न्त॒रि॒क्षं॑ त॒ता॒न॒
वाज॑म॒र्व॒थि॒स्व॒त्या॒ह॒ वाजः॑ ह्य॒र्व॒थ्सु॑ प॒यो अ॒घ्निया॑स्वि॒त्या॒ह॒ प॒यो ह्य॑घ्नियासु॑ ह॒थ्सु॑ ऋ॒तु॒मि॒त्या॒ह॒ ह॒थ्सु॑ हि
ऋ॒तुं वरु॑णो वि॒क्ष्व॑ग्निमि॒त्या॒ह॒ वरु॑णो हि वि॒क्ष्व॑ग्निं दि॒वि सूर्य॑ - []

Pada Paata

ए॒न॒म् । दे॒वता॑भिः । स॒मि॒ति॑ । अ॒र्ध॒य॒ति॑ । अथो॑ इति॑ । रक्ष॑साम् । अ॒प॒ह॒त्या॒ इत्य॑प॒-ह॒त्यै॑ ।
वने॑षु । वी॒ति॑ । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । त॒ता॒न॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । वने॑षु । हि । वी॒ति॑ । अ॒न्त॒रि॒क्षम्
। त॒ता॒नं॑ । वाज॑म् । अ॒र्व॒थि॒स्व॒त्य॒र्वत् - सु॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । वाज॑म् । हि । अ॒र्व॒थि॒स्व॒त्य॒र्वत्
- सु॑ । प॒यः॑ । अ॒घ्निया॑सु॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । प॒यः॑ । हि । अ॒घ्निया॑सु॑ । ह॒थि॒स्व॒ति॑ ह॒त् - सु॑ ।
ऋ॒तु॒म् । इति॑ । आ॒ह॒ । ह॒थि॒स्व॒ति॑ ह॒त्-सु॑ । हि । ऋ॒तु॒म् । वरु॑णः । वि॒क्षु॑ । अ॒ग्नि॒म् । इति॑
। आ॒ह॒ । वरु॑णः । हि । वि॒क्षु॑ । अ॒ग्नि॒म् । दि॒वि । सूर्य॑म् ।

TS 6.1.11.4

TS 6.1.11.4

Samhita Paata

मित्या॑ह दि॒वि हि सूर्य॑ः सोम॑मद्रा॒वित्या॑ह ग्रावा॑णो वा अ॒द्रय॑स्तेषु वा ए॒ष सोमं॑ दधाति॒ यो
यज॑ते तस्मा॑दे॒वमा॒होदु॑ त्यं जा॒तवे॑दस॒मिति॑ सौर्य॑र्चा कृ॒ष्णाजि॑नं प्र॒त्यान॑ह्यति॒ रक्ष॑सा॒मप॑हत्या॒ उ॒स्रावे॑तं
धूर॑षाहा॒वित्या॑ह यथा॒यजु॑रे॒वैतत् प्र च्य॑वस्व भुव॑स्पत॒ इत्या॑ह भू॒ताना॑ः ह्ये - []

Pada Paata

इति॑ । आ॒ह । दि॒वि । हि । सूर्य॑म् । सोम॑म् । अ॒द्रौ । इति॑ । आ॒ह । ग्रावा॑णः । वै
। अ॒द्रयः॑ । तेषु॑ । वै । ए॒षः । सोम॑म् । दुधा॑ति । यः । यज॑ते । तस्मा॑त् । ए॒वम् ।
आ॒ह । उ॒दि॒ति । उ॒ । त्यम् । जा॒तवे॑दस॒मिति॑ जा॒त - वे॒दस॑म् । इति॑ । सौर्य॑ । ऋ॒चा ।
कृ॒ष्णाजि॑नमिति॑ कृष्ण - अ॒जिन॑म् । प्र॒त्यान॑ह्यतीति॑ प्रति॒-आन॑ह्यति । रक्ष॑साम् । अ॒प॒हत्या॑ इत्यप॑
- ह॒त्यै । उ॒स्रा॑ । ए॒ति । इ॒तम् । धूर॑षाहा॒विति॑ धूः - सा॒हौ । इति॑ । आ॒ह । यथा॒यजु॑रिति॑
यथा - य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् । प्रे॒ति । च्य॑वस्व । भुव॑ः । प॒ते । इति॑ । आ॒ह । भू॒ताना॑म् । हि ।

TS 6.1.11.5

TS 6.1.11.5

Samhita Paata

-ष पतिर्विश्वान्यभि धामानीत्याह विश्वानि ह्ये(1) षोऽभि धामानि प्रच्यवन्ते मा त्वा परिपरी विदुदित्याह
यदेवादः सोममाह्रियमाणं गन्धर्वो विश्वावसुः पर्यमुष्णात् तस्मा-देवमाहापरिमोषाय यजमानस्य
स्वस्त्ययन्यसीत्याह यजमानस्यैवैष यज्ञस्यान्वारम्भं ॐ ऽनवच्छित्यै वरुणो वा एष यजमानमभ्यैति
यत् - []

Pada Paata

एषः । पतिः । विश्वानि । अभीति । धामानि । इति । आह । विश्वानि । हि । एषः ।
अभीति । धामानि । प्रच्यवन्त इति प्र - च्यवन्ते । मा । त्वा । परिपरीति परि - परी । विदुत्
। इति । आह । यत् । एव । अदः । सोमम् । आह्रियमाणमित्या - ह्रियमाणम् । गन्धर्वः
। विश्वावसुरिति विश्व - वसुः । पर्यमुष्णादिति परि - अमुष्णात् । तस्मात् । एवम् । आह ।
अपरिमोषायेत्यपरि - मोषाय । यजमानस्य । स्वस्त्ययनीति स्वस्ति - अयनी । असि । इति
। आह । यजमानस्य । एव । एषः । यज्ञस्य । अन्वारम्भ इत्यनु - आरम्भः । अनवच्छित्या
इत्यनव - छित्यै । वरुणः । वै । एषः । यजमानम् । अभि । एति । एति । यत् ।

TS 6.1.11.6

TS 6.1.11.6

Samhita Paata

क्रीतः सोम उपनद्धो नमो मित्रस्य वरुणस्य चक्षस इत्याह शान्त्या आ सोमं वहन्त्यग्निना प्रति तिष्ठते
तौ सभवंतौ यजमानमभि सं भवतः पुरा खलु वावैष मेधायाऽऽत्मानंमारभ्य चरति यो दीक्षितो

यद॑ग्री॒षोमी॑यं प॒शुमा॒लभ॑त आ॒त्मनि॒ष्क्रय॑ण ए॒वास्य॑ स तस्मा॒त् तस्य॑ नाऽऽश्र॑यं पु॒रुष॑नि॒ष्क्रय॑ण इ॒व
ह्यथो॑ खल्वा॒हुः () र॒ग्रीषो॑मा॒भ्यां वा॑ इन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑ह॒न्निति॑ यद॑ग्री॒षोमी॑यं प॒शुमा॒लभ॑त वा॒र्त्रघ्न॑ ए॒वास्य॑ स
तस्मा॑द्-वा॒श्रय॑ वा॒रुण्य॑र्चा परि॑ चरति॒ स्वयै॑वैनं दे॒वत॑या परि॑ चरति ॥

Pada Paata

क्री॒तः । सोमः॑ । उप॑नद्ध इत्युप॑ - न॒द्धः । नमः॑ । मि॒त्रस्य॑ । वरु॑णस्य । चक्ष॑से । इति॑ ।
आ॒हुः । शान्त्यै॑ । एति॑ । सोमै॑म् । वह॑न्ति । अ॒ग्निना॑ । प्रती॑ति । तिष्ठ॑ते । तौ । सु॒भवं॑न्ता॒विति॑
सं - भवं॑न्तौ । यज॑मानम् । अ॒भि । समि॑ति । भ॒वतः॑ । पु॒रा । खलु॑ । वाव । ए॒षः । मे॒धाय॑
। आ॒त्मान॑म् । आ॒रभ्ये॑त्या॒रभ्य॑ । च॒रति॑ । यः । दी॒क्षितः॑ । यत् । अ॒ग्रीषो॑मी॒यमित्य॑ग्री -
सो॒मीय॑म् । प॒शुम् । आ॒लभ॑त इत्या॑ - लभ॑ते । आ॒त्मनि॒ष्क्रय॑ण इत्या॑त्म - नि॒ष्क्रय॑णः । ए॒व
। अ॒स्य । सः । तस्मा॑त् । तस्य॑ । न । आ॒श्रय॑म् । पु॒रुष॑नि॒ष्क्रय॑ण इति॑ पु॒रुष - नि॒ष्क्रय॑णः
। इ॒व । हि । अथो॑ इति॑ । खलु॑ । आ॒हुः () । अ॒ग्रीषो॑मा॒भ्यामित्य॑ग्री - सो॒माभ्या॑म् । वै ।
इन्द्रः॑ । वृ॒त्रम् । अ॒हन् । इति॑ । यत् । अ॒ग्रीषो॑मी॒यमित्य॑ग्री - सो॒मीय॑म् । प॒शुम् । आ॒लभ॑त
इत्या॑-लभ॑ते । वा॒र्त्रघ्न॑ इति॑ वा॒र्त्र - घ्नः । ए॒व । अ॒स्य । सः । तस्मा॑त् । उ॒ । आ॒श्रय॑म्
। वा॒रुण्या॑ । ऋ॒चा । परी॑ति । च॒रति॑ । स्वयौ॑ । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वत॑या । परी॑ति । च॒रति॑ ॥